Samling af Afgørelser

RETTENS DOM (Første Afdeling)

2. juli 2019*

»Ansvar uden for kontraktforhold – fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik – restriktive foranstaltninger over for Den Islamiske Republik Iran – indefrysning af midler – erstatning for den angiveligt lidte skade som følge af opførelsen og opretholdelsen af sagsøgerens navn på lister over personer og enheder, der er omfattet af restriktive foranstaltninger – økonomisk skade – ikke-økonomisk skade«

I sag T-405/15,

Fulmen, Teheran (Iran), ved advokaterne A. Bahrami og N. Korogiannakis,

sagsøger,

mod

Rådet for Den Europæiske Union ved R. Liudvinaviciute-Cordeiro og M. Bishop, som befuldmægtigede,

sagsøgt,

støttet af:

Europa-Kommissionen, først ved A. Aresu og D. Gauci, derefter ved A. Aresu og R. Tricot, som befuldmægtigede,

intervenient,

angående et søgsmål anlagt i henhold til artikel 268 TEUF med påstand om erstatning for den skade, som sagsøgeren angiveligt har lidt som følge af vedtagelsen af Rådets afgørelse 2010/413/FUSP af 26. juli 2010 om restriktive foranstaltninger over for Iran og om ophævelse af fælles holdning 2007/140/FUSP (EUT 2010, L 195, s. 39), af Rådets gennemførelsesforordning (EU) nr. 668/2010 af 26. juli 2010 om gennemførelse af artikel 7, stk. 2, i forordning (EF) nr. 423/2007 om restriktive foranstaltninger over for Iran (EUT 2010, L 195, s. 25), af Rådets afgørelse 2010/644/FUSP af 25. oktober 2010 om ændring af afgørelse 2010/413 (EUT 2010, L 281, s. 81) og af Rådets forordning (EU) nr. 961/2010 af 25. oktober 2010 om restriktive foranstaltninger over for Iran og om ophævelse af forordning (EF) nr. 423/2007 (EUT 2010, L 281, s. 1), hvorved sagsøgerens navn var blevet opført og opretholdt på listerne over personer og enheder, som var omfattet af de restriktive foranstaltninger,

har

* Processprog: fransk.

RETTEN (Første Afdeling),

sammensat af afdelingsformanden, I. Pelikánová (refererende dommer), og dommerne V. Valančius og U. Öberg,

justitssekretær: fuldmægtig M. Marescaux,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 11. december 2018,

afsagt følgende

Dom

I. Tvistens baggrund

1 Den foreliggende sag er anlagt i forbindelse med de restriktive foranstaltninger, som er indført for at lægge pres på Den Islamiske Republik Iran med henblik på at få denne til at ophøre med spredningsfølsomme nukleare aktiviteter og udvikling af fremføringssystemer til kernevåben (herefter »nuklear spredning«).

2 Sagsøgeren, Fulmen, er et iransk selskab, der bl.a. driver virksomhed inden for sektoren for elektrisk udstyr.

3 Inden for Den Europæiske Union er blevet vedtaget Rådets fælles holdning 2007/140/FUSP af 27. februar 2007 om restriktive foranstaltninger over for Iran (EUT 2007, L 61, s. 49) og Rådets forordning (EF) nr. 423/2007 af 19. april 2007 om restriktive foranstaltninger over for Iran (EUT 2007, L 103, s. 1).

4 Artikel 5, stk. 1, litra b), i fælles holdning 2007/140 foreskrev indefrysning af alle midler og økonomiske ressourcer, der tilhører visse kategorier af personer eller enheder. Listen over disse personer og enheder fandtes i bilag II til fælles holdning 2007/140.

5 For så vidt angår Det Europæiske Fællesskabs beføjelser foreskrev artikel 7, stk. 2, i forordning nr. 423/2007 indefrysning af alle midler tilhørende personer, enheder eller organer, som Rådet for Den Europæiske Union anså for at deltage i nuklear spredning ifølge artikel 5, stk. 1, litra b), i fælles holdning 2007/140. Listen over disse personer, enheder og organer udgjorde bilag V til forordning nr. 423/2007.

6 Fælles holdning 2007/140 blev ophævet ved Rådets afgørelse 2010/413/FUSP af 26. juli 2010 om restriktive foranstaltninger over for Iran (EUT 2010, L 195, s. 39).

7 Artikel 20, stk. 1, i afgørelse 2010/413 foreskriver indefrysning af midler for flere kategorier af enheder. Bestemmelsen vedrører bl.a. »de personer og enheder […], som er involveret i, har direkte tilknytning til eller yder støtte til [nuklear spredning], eller personer eller enheder, der handler på deres vegne eller efter deres anvisninger, eller enheder, der ejes eller kontrolleres af dem, herunder ved hjælp af ulovlige midler, […] som opført på listen i bilag II«.

8 Listen i bilag II til afgørelse 2010/413 blev erstattet af en ny liste som fastsat i Rådets afgørelse 2010/644/FUSP af 25. oktober 2010 om ændring af afgørelse 2010/413 (EUT 2010, L 281, s. 81).

9 Den 25. oktober 2010 vedtog Rådet forordning (EU) nr. 961/2010 om restriktive foranstaltninger over for Iran og om ophævelse af forordning (EU) nr. 423/2007 (EUT 2010, L 281, s. 1).

10 Siden vedtagelsen af afgørelse 2010/413 den 26. juli 2010 blev sagsøgeren medtaget af Rådet på listen over personer, enheder og organer i tabel I i bilag II til denne afgørelse.

11 Som følge heraf blev sagsøgerens navn ved Rådets gennemførelsesforordning (EU) nr. 668/2010 af 26. juli 2010 om gennemførelse af artikel 7, stk. 2, i forordning nr. 423/2007 (EUT 2010, L 195, s. 25) opført på listen over personer, enheder og organer i tabel I i bilag V til forordning nr. 423/2007. Vedtagelsen af gennemførelsesforordning nr. 668/2010 medførte indefrysning af sagsøgerens midler og økonomiske ressourcer.

12 I afgørelse 2010/413 lagde Rådet følgende begrundelse til grund for sagsøgerens vedkommende: »Fulmen var involveret i installation af eludstyr på Qom-/Fordoo-anlægget [Iran] på et tidspunkt, hvor anlæggets eksistens endnu ikke var afsløret.« I gennemførelsesforordning nr. 668/2010 blev følgende formulering anvendt: »Fulmen har været inddraget i installation af elektrisk udstyr på anlægget Qom/Fordoo på et tidspunkt, hvor det endnu ikke var blevet afsløret, at dette anlæg fandtes.«

13 Rådet underrettede ved skrivelse af 28. juli 2010 sagsøgeren om, at dennes navn var opført på listen i bilag II til afgørelse 2010/413 og på listen i bilag V til forordning nr. 423/2007.

14 Ved skrivelse af 14. september 2010 anmodede sagsøgeren Rådet om at tage opførelsen af denne på listen i bilag II til afgørelse 2010/413 og på listen i bilag V til forordning nr. 423/2007 op til fornyet overvejelse. Sagsøgeren opfordrede endvidere Rådet til at meddele selskabet, på hvilket grundlag det havde vedtaget de restriktive foranstaltninger over for dette.

15 Opførelsen af sagsøgerens navn på listen i bilag II til afgørelse 2010/413 blev ikke påvirket af vedtagelsen af afgørelse 2010/644.

16 Da forordning nr. 423/2007 blev ophævet ved forordning nr. 961/2010, opførte Rådet sagsøgerens navn i punkt 13 i tabel B i bilag VIII til sidstnævnte forordning. Følgelig var sagsøgernes midler i medfør af artikel 16, stk. 2, i forordning nr. 961/2010 derefter indefrosset.

17 Ved skrivelse af 28. oktober 2010 besvarede Rådet sagsøgernes skrivelse af 14. september 2010 og anførte herved, at Rådet efter en fornyet vurdering afslog sagsøgernes anmodning om at blive slettet af listen i bilag II til afgørelse 2010/413, som ændret ved afgørelse 2010/644, og listen i bilag VIII til forordning nr. 961/2010, som havde erstattet bilag V til forordning nr. 423/2007. Rådet præciserede i denne henseende, at for så vidt som sagsakterne ikke indeholdt nye oplysninger, der kunne begrunde en ændring af Rådets standpunkt, skulle sagsøgeren fortsat være undergivet de restriktive foranstaltninger, der var fastsat i de nævnte retsakter. Rådet anførte desuden, at dets afgørelse om at bevare sagsøgerens navn på disse lister ikke var begrundet i andre forhold end dem, der var nævnt i begrundelserne i disse lister.

18 Ved dom af 21. marts 2012, Fulmen og Mahmoudian mod Rådet (T-439/10 og T-440/10, EU:T:2012:142), annullerede Retten afgørelse 2010/413, gennemførelsesforordning nr. 668/2010, afgørelse 2010/644 og forordning nr. 961/2010, for så vidt som de angår Fereydoun Mahmoudian og sagsøgeren.

19 Hvad angår de tidsmæssige virkninger af annullationen af de inden for rammerne af det søgsmål, der førte til dom af 21. marts 2012, Fulmen og Mahmoudian mod Rådet (T-439/10 og T-440/10, EU:T:2012:142), anfægtede retsakter henviste Retten i denne doms præmis 106 for så vidt angår forordning nr. 961/2010 til, at i medfør af artikel 60, stk. 2, i statutten for Den Europæiske Unions Domstol, har en afgørelse fra Retten om annullation af en forordning uanset artikel 280 TEUF først retsvirkning fra udløbet af den appelfrist, der er omhandlet i artikel 56, stk. 1, i denne statut, eller, såfremt appel er iværksat inden for denne frist, fra stadfæstelsen eller fra afvisningen af appellen. I det foreliggende tilfælde fastslog Retten, at risikoen for, at en dom om annullation vil være til alvorlig og uoprettelig skade for effektiviteten af de restriktive foranstaltninger, som forordning nr. 961/2010

foreskriver, ikke forekom at være tilstrækkeligt stor, henset til foranstaltningernes betydelige indvirkning på sagsøgernes rettigheder og frihedsrettigheder, til at kunne begrunde, at forordningens virkninger opretholdtes over for disse i en længere periode end den, der er foreskrevet i artikel 60, stk. 2, i statutten for Den Europæiske Unions Domstol.

20 I præmis 107 i dom af 21. marts 2012, Fulmen og Mahmoudian mod Rådet (T-439/10 og T-440/10, EU:T:2012:142), opretholdt Retten endvidere virkningerne af afgørelse 2010/413, som ændret ved afgørelse 2010/644, indtil annullationen af forordning nr. 961/2010 fik virkning.

21 Den 4. juni 2012 iværksatte Rådet appel ved Domstolen til prøvelse af dom af 21. marts 2012, Fulmen og Mahmoudian mod Rådet (T-439/10 og T-440/10, EU:T:2012:142). Denne appel blev registreret under sagsnummer C-280/12 P. Til støtte for nævnte appel gjorde Rådet navnlig gældende, at Retten havde begået en retlig fejl; idet den fastslog, at Rådet skulle føre bevis for, at sagsøgeren havde været aktiv på Qom-/Fordoo-anlægget (Iran) på trods af, at de oplysninger, som kunne påberåbes, stammede fra fortrolige kilder, og at de retlige fejl, som Retten havde begået, vedrørte to aspekter af videregivelsen af disse oplysninger, hvoraf det første angik medlemsstaternes fremlæggelse af beviser for Rådet og det andet videregivelsen af fortrolige oplysninger til retsinstanserne.

22 Ved dom af 28. november 2013, Rådet mod Fulmen og Mahmoudian (C-280/12 P, EU:C:2013:775), forkastede Domstolen appellen som grundløs, idet den bekræftede, hvad Retten havde fastslået i præmis 103 i dom af 21. marts 2012, Fulmen og Mahmoudian mod Rådet (T-439/10 og T-440/10, EU:T:2012:142), nemlig at Rådet ikke havde ført bevis for, at sagsøgeren havde været aktiv på Qom-/Fordoo-anlægget.

23 Ved Rådets gennemførelsesforordning (EU) nr. 1361/2013 af 18. december 2013 om gennemførelse af forordning nr. 267/2012 (EUT 2013, L 343, s. 7) slettede Rådet som en konsekvens af dom af 28. november 2013, Rådet mod Fulmen og Mahmoudian (C-280/12 P, EU:C:2013:775), sagsøgerens navn fra listerne over personer og enheder, der er omfattet af restriktive foranstaltninger, i henholdsvis bilag II til afgørelse 2010/413 og bilag IX til forordning nr. 267/2012 med virkning fra den 19. december 2013. Sagsøgerens navn er ikke siden blevet genopført på nogen liste.

II. Retsforhandlinger og parternes påstande

24 Ved stævning indleveret til Rettens Justitskontor den 25. juli 2015 har sagsøgeren anlagt nærværende søgsmål. Sagen blev fordelt til Rettens Første Afdeling.

25 Rådet indgav svarskrift den 9. november 2015.

26 Ved dokument indleveret til Rettens Justitskontor den 9. november 2015 anmodede Europa-Kommissionen om tilladelse til at indtræde i den foreliggende sag til støtte for Rådets påstande.

27 Den 2. december 2015 indgav sagsøgeren bemærkninger til Kommissionens interventionsanmodning. Rådet indgav ikke bemærkninger til denne anmodning inden for den fastsatte frist.

28 Ved beslutning truffet af formanden for Rettens Første Afdeling den 10. december 2015, vedtaget i overensstemmelse med artikel 144, stk. 4, i Rettens procesreglement, fik Kommissionen tilladelse til at indtræde i den foreliggende tvist.

29 Den 22. januar 2016 indgav Kommissionen sit interventionsindlæg. Hverken Rådet eller sagsøgeren har fremsat bemærkninger til dette indlæg.

30 Den 25. januar 2016 indgav sagsøgeren replik.

31 Den 8. marts 2016 indgav Rådet duplik.

32 Ved skrivelse indleveret til Rettens Justitskontor den 29. marts 2016 anmodede sagsøgeren om afholdelse af et retsmøde i overensstemmelse med procesreglementets artikel 106, stk. 1.

33 På forslag fra den refererende dommer traf Retten (Første Afdeling) bestemmelse om en foranstaltning med henblik på sagens tilrettelæggelse, der bestod i at høre parterne om en eventuel udsættelse af sagens behandling i afventning af Domstolens afgørelse i sag C-45/15 P, Safa Nicu Sepahan mod Rådet. Rådet fremsatte bemærkninger i denne henseende inden for den fastsatte frist.

34 Efter en ændring af sammensætningen af Rettens afdelinger i henhold til procesreglementets artikel 27, stk. 5, blev den refererende dommer tilknyttet Første Afdeling, hvortil denne sag følgelig blev henvist.

35 Ved beslutning af 31. august 2016 besluttede formanden for Rettens Første Afdeling at udsætte behandlingen af nærværende sag.

36 Efter afsigelsen af dom af 30. maj 2017, Safa Nicu Sepahan mod Rådet (C-45/15 P, EU:C:2017:402), vedtog Retten (Første Afdeling) på forslag fra den refererende dommer endnu en foranstaltning med henblik på sagens tilrettelæggelse, der bestod i at høre parterne om, hvilke konsekvenser denne dom efter deres opfattelse ville have for den foreliggende sag (herefter »den anden foranstaltning med henblik på sagens tilrettelæggelse«). Hovedparterne og Kommissionen fremsatte deres bemærkninger i denne henseende inden for den fastsatte frist.

37 På forslag fra den refererende dommer vedtog Retten (Første Afdeling) en tredje foranstaltning med henblik på sagens tilrettelæggelse, der bestod i at stille sagsøgeren en række spørgsmål (herefter »den tredje foranstaltning med henblik på sagens tilrettelæggelse«). Sagsøgeren besvarede spørgsmålene inden for den fastsatte frist.

38 Ved skrivelse af 28. november 2018 meddelte Kommissionen Retten, at den fortsat støttede Rådets standpunkt og ikke fandt det nødvendigt at deltage i retsmødet i den foreliggende sag.

39 Hovedparterne afgav mundtlige indlæg og besvarede Rettens mundtlige spørgsmål i retsmødet den 11. december 2018.

40 Sagsøgeren har nedlagt følgende påstande:

– Sagen antages til realitetsbehandling, og der gives sagsøgeren medhold i de nedlagte påstande.

– Rådet tilpligtes at betale sagsøgeren 11 009 560 EUR i erstatning for den økonomiske skade, som denne har lidt, og et beløb på 100 000 EUR for ikke-økonomisk skade, som denne har lidt.

– Rådet tilpligtes at betale sagsomkostningerne.

41 Rådet og Kommissionen har nedlagt følgende påstande:

– Frifindelse.

– Sagsøgeren tilpligtes at betale sagsomkostningerne.

III. Retlige bemærkninger

A. Rettens kompetence

42 I duplikken har Rådet, med henvisning til dom af 18. februar 2016, Jannatian mod Rådet (T-328/14, ikke trykt i Sml., EU:T:2016:86), indvendt, at for så vidt som sagsøgerens erstatningskrav er støttet på den omstændighed, at opførelsen af dennes navn på listen i bilag II til afgørelse 2010/413, som ændret ved afgørelse 2010/644, var retsstridig, har Retten ikke kompetence til at træffe afgørelse i den foreliggende sag, for så vidt som artikel 275, stk. 2, TEUF ikke giver Retten kompetence til at træffe afgørelse vedrørende et erstatningskrav, der er støttet på retsstridigheden af en retsakt, der henhører under den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik (FUSP).

43 Som svar på et spørgsmål fra Retten i retsmødet, hvorved sagsøgeren blev opfordret til at fremsætte bemærkninger til Rådets formalitetsindsigelse, præciserede sagsøgeren, at denne med det foreliggende søgsmål alene tilsigtede at søge erstatning for den skade, som var forårsaget af de af Rådet vedtagne forordninger, hvilket blev tilført retsbogen. Henset til dette svar skal det lægges til grund, at sagsøgeren i det væsentlige har ændret sin anden påstand i stævningen, således at denne i sidste ende alene har nedlagt påstand om, at Rådet tilpligtes at betale sagsøgeren en beløb på 11 009 560 EUR i erstatning for den økonomiske skade, sagsøgeren har lidt som følge af den retsstridige opførelse af dennes navn på de lister, der er knyttet som bilag til gennemførelsesforordning nr. 668/2010 og til forordning nr. 961/2010 (herefter »de omtvistede lister«), og et beløb på 100 000 EUR i erstatning for den ikke-økonomiske skade, sagsøgeren har lidt som følge af denne opførelse på de nævnte lister.

44 Der skal under alle omstændigheder erindres om, at Retten i henhold til procesreglementets artikel 129 til enhver tid af egen drift efter at have hørt parterne kan tage stilling til, om sagen skal afvises, fordi ufravigelige procesforudsætninger ikke er opfyldt, hvilke ifølge retspraksis omfatter Unionens retsinstansers kompetence til at påkende sagen (jf. i denne retning dom af 18.3.1980, Ferriera Valsabbia m.fl. mod Kommissionen, 154/78, 205/78, 206/78, 226/78-228/78, 263/78, 264/78, 31/79, 39/79, 83/79 og 85/79, EU:C:1980:81, præmis 7, og af 17.6.1998, Svenska Journalistförbundet mod Rådet, T-174/95, EU:T:1998:127, præmis 80).

45 I denne henseende følger det af retspraksis, at selv om et erstatningssøgsmål med påstand om erstatning for skade, der angiveligt er lidt som følge af vedtagelsen af en retsakt inden for området for FUSP, ikke er omfattet af Rettens kompetence (dom af 18.2.2016, Jannatian mod Rådet, T-328/14, ikke trykt i Sml., EU:T:2016:86, præmis 30 og 31), har Retten derimod altid erklæret sig kompetent til at påkende et krav om erstatning for skade, som en person eller en enhed angiveligt har lidt på grund af restriktive foranstaltninger, der er vedtaget over for denne i henhold til artikel 215 TEUF (jf. i denne retning dom af 11.7.2007, Sison mod Rådet, T-47/03, ikke trykt i Sml., EU:T:2007:207, præmis 232-251, og af 25.11.2014, Safa Nicu Sepahan mod Rådet, T-384/11, EU:T:2014:986, præmis 45-149).

46 Det kan ikke forholde sig anderledes for så vidt angår et krav om erstatning for skade, som en person eller en enhed angiveligt har lidt på grund af restriktive foranstaltninger, der er vedtaget over for denne i henhold til artikel 291, stk. 2, TEUF.

47 Ifølge retspraksis følger det således ikke af nogen bestemmelse i EUF-traktaten, at dennes sjette del, der vedrører institutionelle og finansielle bestemmelser, ikke kan anvendes på området for restriktive foranstaltninger. Anvendelsen af artikel 291, stk. 2, TEUF, hvoraf fremgår, at »[n]år ensartede betingelser for gennemførelse af Unionens juridisk bindende retsakter er nødvendige, tildeler disse retsakter Kommissionen eller – i specifikke behørigt begrundede tilfælde samt i de tilfælde, der er fastsat i artikel 24 og 26 i traktaten om Den Europæiske Union – Rådet gennemførelsesbeføjelser«, er således ikke udelukket, forudsat at betingelserne i denne bestemmelse er opfyldt (dom af 1.3.2016, National Iranian Oil Company mod Rådet, C-440/14 P, EU:C:2016:128, præmis 35).

48 I den foreliggende sag blev de restriktive foranstaltninger, der blev vedtaget over for sagsøgeren ved afgørelse 2010/413, senere ændret ved afgørelse 2010/644, gennemført ved gennemførelsesforordning (EU) nr. 668/2010, der blev vedtaget i henhold til artikel 291, stk. 2, TEUF, og ved forordning nr. 961/2010, der blev vedtaget i henhold til artikel 215 TEUF.

49 Heraf følger, at selv om Retten ikke har kompetence til at påkende sagsøgerens erstatningskrav, for så vidt som det tager sigte på at opnå erstatning for den skade, som sagsøgeren måtte have lidt som følge af vedtagelsen af afgørelse 2010/413, senere ændret ved afgørelse 2010/644, har den derimod kompetence til at påkende det samme krav, for så vidt som det tager sigte på at opnå erstatning for den skade, som sagsøgeren måtte have lidt som følge af gennemførelsen af denne samme afgørelse ved gennemførelsesforordning nr. 668/2010 og forordning nr. 961/2010 (herefter »de omtvistede retsakter«).

50 Det må derfor konkluderes, at Retten har kompetence til behandle det foreliggende søgsmål, som ændret i retsmødet, dvs. for så vidt som det tager sigte på at opnå erstatning for den skade, som sagsøgeren hævder at have lidt som følge af, at de restriktive foranstaltninger, der blev truffet over for denne i afgørelse 2010/413, senere ændret ved afgørelse 2010/644, blev gennemført ved de omtvistede retsakter (herefter »de omtvistede foranstaltninger«).

B. Realiteten

51 I medfør af artikel 340, stk. 2, TEUF skal Unionen »[f]or så vidt angår ansvar uden for kontraktforhold […] i overensstemmelse med de almindelige retsgrundsætninger, der er fælles for medlemsstaternes retssystemer, erstatte skader forvoldt af dets institutioner eller af dets ansatte under udøvelsen af deres hverv«. Ifølge fast retspraksis forudsætter Unionens erstatningsansvar uden for kontraktforhold for retsstridig adfærd udvist af dens institutioner som omhandlet i artikel 340, stk. 2, TEUF, at en række betingelser er opfyldt, nemlig at den adfærd, der lægges institutionerne til last, har været retsstridig, at der foreligger et reelt tab, og at der er en årsagsforbindelse mellem denne adfærd og det påståede tab (jf. dom af 9.9.2008, FIAMM m.fl. mod Rådet og Kommissionen, C-120/06 P og C-121/06 P, EU:C:2008:476, præmis 106 og den deri nævnte retspraksis, og af 25.11.2014, Safa Nicu Sepahan mod Rådet, T-384/11, EU:T:2014:986, præmis 47).

52 Til støtte for nærværende søgsmål har sagsøgeren gjort gældende, at de tre ovennævnte betingelser er opfyldt i den foreliggende sag.

53 Rådet har, støttet af Kommissionen, nedlagt påstand om frifindelse med henvisning til, at sagsøgeren ikke, således som det påhviler denne, har ført bevis for, at alle betingelserne for, at Unionen ifalder ansvar uden for kontraktforhold, er opfyldt i denne sag.

54 Ifølge fast retspraksis er betingelserne for Unionens ansvar uden for kontraktforhold som omhandlet i artikel 340, stk. 2, TEUF, således som de allerede er opregnet i præmis 51 ovenfor, kumulative (dom af 7.12.2010, Fahas mod Rådet, T-49/07, EU:T:2010:499, præmis 92 og 93, og kendelse af 17.2.2012, Dagher mod Rådet, T-218/11, ikke trykt i Sml., EU:T:2012:82, præmis 34). Heraf følger, at når en af disse betingelser ikke er opfyldt, vil de sagsøgte være at frifinde i det hele, uden at det er nødvendigt at undersøge, om de øvrige betingelser er opfyldt (dom af 26.10.2011, Dufour mod ECB, T-436/09, EU:T:2011:634, præmis 193).

55 Det skal derfor undersøges, om sagsøgeren i den foreliggende sag, således som det påhviler denne, har ført bevis for retsstridigheden af den adfærd, som denne bebrejder Rådet, nemlig vedtagelsen af de omtvistede retsakter og opretholdelsen af sagsøgerens navn på de omtvistede lister, at den økonomiske og ikke-økonomiske skade, som sagsøgeren hævder at have lidt, reelt foreligger, og at der er årsagsforbindelse mellem den nævnte vedtagelse og den skade, som sagsøgeren påberåber sig.

1. Den hævdede retsstridighed

56 Sagsøgeren har gjort gældende, at betingelsen om retsstridighed af en institutions adfærd er opfyldt, da vedtagelsen af de omtvistede retsakter og opretholdelsen af sagsøgerens navn på de omtvistede lister i det væsentlige udgør en tilstrækkeligt kvalificeret tilsidesættelse fra Rådets side af retsregler, der har til formål at tillægge borgerne rettigheder, som ifølge retspraksis kan medføre, at Unionen ifalder ansvar uden for kontraktforhold.

57 I denne henseende har sagsøgeren for det første henvist til, at det følger af dom af 21. marts 2012, Fulmen og Mahmoudian mod Rådet (T-439/10 og T-440/10, EU:T:2012:142), og af 28. november 2013, Rådet mod Fulmen og Mahmoudian (C-280/12 P, EU:C:2013:775), som blev afsagt efter appel iværksat af Rådet, og hvorved denne appel blev forkastet (jf. præmis 22 ovenfor), at de omtvistede retsakter er retsstridige.

58 Sagsøgeren har således dels henvist til, at Retten i dom af 21. marts 2012, Fulmen og Mahmoudian mod Rådet (T-439/10 og T-440/10, EU:T:2012:142), fastslog, at Rådet ikke var i besiddelse af noget som helst bevis mod sagsøgeren til støtte for opførelsen af dennes navn på de omtvistede lister, og har gjort gældende, at denne omstændighed udgør en tilstrækkeligt kvalificeret tilsidesættelse af en retsregel, der har til formål at tillægge borgerne rettigheder, som kan medføre, at Unionen ifalder et ansvar uden for kontraktforhold. Som svar på det spørgsmål, der blev stillet inden for rammerne af den anden foranstaltning med henblik på sagens tilrettelæggelse, anførte sagsøgeren, at i betragtning af ligheden mellem de omstændigheder, der ligger til grund for den foreliggende sag og omstændighederne i den sag, der førte til dom af 30. maj 2017, Safa Nicu Sepahan mod Rådet (C-45/15 P, EU:C:2017:402), kan samtlige konstateringer med hensyn til grovheden af Rådets retsstridige adfærd i den sidstnævnte sag overføres mutatis mutandis på den foreliggende sag. Sagsøgeren har tilføjet, at Retten bør konkludere, at annullation af de omtvistede retsakter ikke i sig selv kan udgøre en tilstrækkelig kompensation for den lidte ikke-økonomiske skade.

59 Dels er sagsøgeren af den opfattelse, at Rådets afgørelse om på trods af den åbenbare retsstridighed, som Retten fastslog i dom af 21. marts 2012, Fulmen og Mahmoudian mod Rådet (T-439/10 og T-440/10, EU:T:2012:142), at iværksætte appel til prøvelse af denne dom, udgør magtfordrejning, som har ført til en forøgelse af den skade, som sagsøgeren har lidt.

60 For det andet har sagsøgeren anført, at de omtvistede foranstaltninger har medført en krænkelse af dennes ret til at udøve af sin frihed til at oprette og drive egen virksomhed og dennes ejendomsret i medfør af artikel 16 og 17 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder (herefter »chartret«). Denne krænkelse af disse grundlæggende rettigheder har øget retsstridigheden af Rådets adfærd i en sådan grad, at der er tale om en kvalificeret overtrædelse.

61 I sit svar på det spørgsmål, som blev stillet inden for rammerne af den anden foranstaltning med henblik på sagens tilrettelæggelse, bestred Rådet, støttet af Kommissionen, ikke længere den retsstridighed, der fulgte af vedtagelsen af de omtvistede foranstaltninger, og anerkendte, at Domstolens konklusioner i dom af 30. maj 2017, Safa Nicu Sepahan mod Rådet (C-45/15 P, EU:C:2017:402), vedrørende eksistensen af en tilstrækkeligt kvalificeret tilsidesættelse af en retsregel, der har til formål at tillægge borgerne rettigheder, er relevante i den foreliggende sag, for så vidt som udpegelsen af sagsøgeren fandt sted under omstændigheder, der minder om omstændighederne i den sag, der førte til denne dom. Derimod har Rådet anfægtet sagsøgerens anbringender om magtfordrejning og om tilsidesættelse af chartrets artikel 16 og 17 og anført, at dom af 30. maj 2017, Safa Nicu Sepahan mod Rådet (C-45/15 P, EU:C:2017:402), ikke giver nogen relevante anvisninger i denne henseende.

62 I det foreliggende tilfælde fastslog Retten i dom af 21. marts 2012, Fulmen og Mahmoudian mod Rådet (T-439/10 og T-440/10, EU:T:2012:142), at de omtvistede retsakter var retsstridige.

63 Ikke desto mindre skal der henvises til, at det følger af Rettens faste praksis, at konstateringen af en retsakts manglende lovlighed, hvor beklagelig denne end er, ikke er tilstrækkelig til at anse betingelsen for Unionens erstatningsansvar uden for kontrakt om, at den adfærd, der er lagt institutionerne til last, skal være retsstridig, for at være opfyldt (dom af 25.11.2014, Safa Nicu Sepahan mod Rådet, T-384/11, EU:T:2014:986, præmis 50). Jf. ligeledes i samme retning dom af 6.3.2003, Dole Fresh Fruit International mod Rådet og Kommissionen, T-56/00, EU:T:2003:58, præmis 71-75, og af 23.11.2011, Sison mod Rådet, T-341/07, EU:T:2011:687, præmis 31). En eventuel annullation af en eller flere af Rådets retsakter, der har forårsaget den af sagsøgeren påberåbte skade, kan, selv når der er truffet afgørelse om en sådan annullation ved en dom afsagt af Retten før anlæggelsen af erstatningssøgsmålet, således ikke udgøre et uigendriveligt bevis for, at denne institution har begået en tilstrækkeligt kvalificeret tilsidesættelse, der ipso jure gør det muligt at fastslå Unionens ansvar uden for kontraktforhold.

64 Betingelsen om, at der skal foreligge en retsstridig adfærd fra EU-institutionernes side, kræver, at der er sket en tilstrækkeligt kvalificeret tilsidesættelse af en retsregel, der har til formål at tillægge borgerne rettigheder (jf. dom af 30.5.2017, Safa Nicu Sepahan mod Rådet, C-45/15 P, EU:C:2017:402, præmis 29 og den deri nævnte retspraksis).

65 Kravet om en tilstrækkeligt kvalificeret tilsidesættelse af en retsregel, der har til formål at tillægge borgerne rettigheder, har – uanset hvilken slags retsstridig handling der er tale om – til formål at forhindre, at risikoen for at skulle bære de tab, de berørte personer påberåber sig, hæmmer den omhandlede institutions evne til at udøve sine kompetencer fuldt ud i den almene interesse, både inden for rammerne af sin retsanordnende virksomhed eller sin virksomhed, der indebærer økonomiske afgørelser, og i forbindelse med institutionens administrative kompetence, uden at lade andre bære konsekvenserne af åbenbare og uundskyldelige tilsidesættelser (jf. dom af 23.11.2011, Sison mod Rådet, T-341/07, EU:T:2011:687, præmis 34 og den deri nævnte retspraksis, og af 25.11.2014, Safa Nicu Sepahan mod Rådet, T-384/11, EU:T:2014:986, præmis 51).

66 I lyset af den retspraksis, hvortil der er henvist i præmis 63-65 ovenfor, skal det undersøges, om de retsregler, hvis tilsidesættelse påberåbes af sagsøgeren i den foreliggende sag, har til formål at tillægge borgerne rettigheder, og om Rådet har begået en tilstrækkeligt kvalificeret tilsidesættelse af disse regler.

67 Til støtte for sit erstatningskrav har sagsøgeren i det væsentlige gjort to tilfælde af retsstridighed gældende, nemlig for det første vedtagelsen af de omtvistede retsakter og opretholdelsen af opførelsen af sagsøgerens navn på de omtvistede lister, selv om Rådet ikke rådede over nogen beviser til støtte herfor, en retsstridighed, hvis virkninger blev mere vidtgående som følge af magtfordrejning begået af Rådet, idet det iværksatte appel til prøvelse af dom af 21. marts 2012, Fulmen og Mahmoudian mod Rådet (T-439/10 og T-440/10, EU:T:2012:142), og for det andet tilsidesættelse af chartrets artikel 16 og 17.

68 Hvad for det første angår den hævdede retsstridighed som følge af Rådets vedtagelse af de omtvistede retsakter og opretholdelse af opførelsen af sagsøgerens navn på de omtvistede lister, selv om det ikke rådede over nogen beviser til støtte herfor, skal der henvises til, at Retten i præmis 68 og 69 i dom af 25. november 2014, Safa Nicu Sepahan mod Rådet (T-384/11, EU:T:2014:986), fastslog, at en normalt forsigtig og påpasselig administration ville have været i stand til at forstå, at det på tidspunktet for vedtagelsen af den i den pågældende sag anfægtede retsakt påhvilede den at indsamle de oplysninger og beviser, som kunne begrunde de restriktive foranstaltninger over for sagsøgeren i den nævnte sag, med henblik på, i tilfælde af anfægtelse, at kunne godtgøre, at der var grundlag for de nævnte foranstaltninger, ved at fremlægge disse oplysninger eller de nævnte beviser for Unionens retsinstanser. Retten konkluderede, at Rådet ved ikke at have udvist en sådan adfærd, havde gjort sig skyldig i en tilstrækkeligt kvalificeret tilsidesættelse af en retsregel, der har til formål at tillægge borgerne rettigheder, som omhandlet i den i præmis 63 og 64 ovenfor nævnte retspraksis. I præmis 40 i dom af 30. maj 2017, Safa Nicu Sepahan mod Rådet (C-45/15 P, EU:C:2017:402), der blev

afsagt efter appeller af dom af 25. november 2014 i Safa Nicu Sepahan mod Rådet (T-384/11, EU:T:2014:986), og hvorved de nævnte appeller blev forkastet, fastslog Domstolen, at Retten med rette, bl.a. i den appellerede doms præmis 68 og 69, havde fastslået, at den næsten tre år lange tilsidesættelse af den forpligtelse, som påhviler Rådet til, i tilfælde af anfægtelse, at fremlægge de oplysninger og beviser, der underbygger begrundelsen for vedtagelsen af restriktive foranstaltninger over for en fysisk eller juridisk person, var en tilstrækkeligt kvalificeret tilsidesættelse af en retsregel, der har til formål at tillægge borgerne rettigheder.

69 I den foreliggende sag må det konstateres, at den tilsidesættelse, som Rådet har begået, således som det fremgår af dom af 21. marts 2012, Fulmen og Mahmoudian mod Rådet (T-439/10 og T-440/10, EU:T:2012:142), der blev bekræftet ved dom af 28. november 2013, Rådet mod Fulmen og Mahmoudian (C-280/12 P, EU:C:2013:775), ikke blot har samme genstand som, men også har varet ca. seks måneder længere end den af Rådet begåede tilsidesættelse i den sag, der førte til dom af 25. november 2014, Safa Nicu Sepahan mod Rådet (T-384/11, EU:T:2014:986).

70 Heraf følger, at den retsregel, hvis tilsidesættelse påberåbes i den foreliggende sag, for det første er en retsregel, der tillægger borgere, herunder sagsøgeren i dennes egenskab af en juridisk person, der er omfattet af de omtvistede retsakter, rettigheder. For det andet udgør tilsidesættelsen af denne retsregel en tilstrækkeligt kvalificeret tilsidesættelse som omhandlet i den retspraksis, der er henvist til i præmis 64 ovenfor.

71 Det fremgår desuden af de bemærkninger, som parterne fremsatte i forbindelse med den anden foranstaltning med henblik på sagens tilrettelæggelse med hensyn til konsekvenserne af dom af 30. maj 2017, Safa Nicu Sepahan mod Rådet (C-45/15 P, EU:C:2017:402), for den foreliggende sag, at parterne selv nu er enige om, at den påberåbte retsstridighed udgør en tilstrækkeligt kvalificeret tilsidesættelse af en retsregel, der har til formål at tillægge borgerne rettigheder.

72 Hvad angår argumentet om, at sidstnævnte tilsidesættelse i det væsentlige er så meget desto mere kvalificeret, som den er blevet mere alvorlig ved, at Rådet har gjort sig skyldig i magtfordrejning ved at iværksætte appel til prøvelse af dom af 21. marts 2012, Fulmen og Mahmoudian mod Rådet (T-439/10 og T-440/10, EU:T:2012:142), kan dette ikke tiltrædes.

73 Ifølge fast retspraksis er en retsakt således kun udtryk for magtfordrejning, såfremt det på grundlag af objektive, relevante og samstemmende indicier fremgår, at den må antages at være truffet udelukkende eller dog i det mindste overvejende for at forfølge andre formål end dem, der er angivet, eller for at omgå en fremgangsmåde, der særligt er fastsat ved traktaten for at imødegå konkret foreliggende vanskeligheder (jf. dom af 29.11.2017, Montel mod Parlamentet, T-634/16, ikke trykt i Sml., EU:T:2017:848, præmis 161 og den deri nævnte retspraksis).

74 I denne henseende skal der dels henvises til, at retten til at appellere Rettens domme er fastslået i artikel 256, stk. 1, andet afsnit, i TEUF og udgør en integrerende del af retsmidlerne i Unionens domstolssystem. Ifølge samme artikel er en appel til Domstolen begrænset til retsspørgsmål. I henhold til artikel 56, stk. 2, første punktum, i statutten for Den Europæiske Unions Domstol kan en appel endvidere kun iværksættes af en part, som helt eller delvis ikke har fået medhold. Det fremgår af bestemmelserne i den primære EU-ret, at det inden for de heri fastsatte grænser ikke blot står en part frit for at iværksætte appel til prøvelse af en af Retten afsagt dom, men også at fremsætte ethvert anbringende, som den anser for nyttigt med henblik på at argumentere for sin sag og få medhold. Rådet kan derfor, i modsætning til, hvad sagsøgeren har hævdet, ikke kritiseres for at have iværksat appel af dom af 21. marts 2012, Fulmen og Mahmoudian mod Rådet (T-439/10 og T-440/10, EU:T:2012:142), med henblik på, som Rådet har præciseret i svarskriftet, at råde over »en fast retspraksis vedrørende geografiske restriktive foranstaltninger«, idet et sådant argument klart vedrører et retsspørgsmål som omhandlet i artikel 256, stk. 1, andet afsnit, TEUF.

75 Dels kan sagsøgerens anbringende om, at Rådet udelukkende appellerede dom af 21. marts 2012, Fulmen og Mahmoudian mod Rådet (T-439/10 og T-440/10, EU:T:2012:142), for at lægge pres på Den Islamiske Republik Iran med henblik på, at den skulle opgive sit nukleare program, ved således at opretholde virkningerne af de omtvistede retsakter over for sagsøgeren, ikke tiltrædes. Ikke alene er dette anbringende nemlig ikke underbygget af nogen beviser eller oplysninger, men det må under alle omstændigheder fastslås, at opretholdelsen af de nævnte virkninger i medfør af artikel 60, stk. 2, i statutten for Den Europæiske Unions Domstol er uløseligt forbundet med beslutningen om at iværksætte en appel. Det fremgår således af denne artikel, at »[u]anset artikel 280 [TEUF] har en afgørelse fra Retten om annullation af en forordning først retsvirkning fra udløbet af den frist, der er omhandlet i artikel 56, stk. 1, i denne statut, eller, såfremt appel er iværksat inden for denne frist, fra stadfæstelsen eller fra afvisningen af appellen«.

76 Der skal desuden henvises til (jf. præmis 19 ovenfor), at Retten for så vidt angår de tidsmæssige virkninger af annullationen af forordning nr. 961/2010 i præmis 106 i dom af 21. marts 2012, Fulmen og Mahmoudian mod Rådet (T-439/10 og T-440/10, EU:T:2012:142), fastslog, at risikoen for en alvorlig og uoprettelig skade for effektiviteten af de restriktive foranstaltninger, som forordning nr. 961/2010 foreskriver, i det foreliggende tilfælde ikke forekom at være tilstrækkeligt stor til at kunne begrunde, at forordningens virkninger opretholdtes over for sagsøgerne i en længere periode end den, der er foreskrevet i artikel 60, stk. 2, i statutten for Den Europæiske Unions Domstol. I samme doms præmis 107 (jf. præmis 20 ovenfor) besluttede Retten at opretholde virkningerne af afgørelse 2010/413, som ændret ved afgørelse 2010/644, indtil annullationen af forordning nr. 961/2010 fik virkning.

77 Det fremgår af de ovenstående betragtninger, at opretholdelsen af virkningerne af de omtvistede retsakter over for sagsøgeren efter annullationen af disse retsakter ved dom af 21. marts 2012, Fulmen og Mahmoudian mod Rådet (T-439/10 og T-440/10, EU:T:2012:142), følger af anvendelsen af bestemmelserne i statutten for Den Europæiske Unions Domstol og Rettens selvstændige bedømmelse og ikke af den adfærd, som sagsøgeren har kritiseret Rådet for, der består i, at Rådet iværksatte appel af den nævnte dom.

78 Da sagsøgeren ikke har anført nogen objektiv omstændighed, der kan godtgøre, at Rådet iværksatte appel af dom af 21. marts 2012, Fulmen og Mahmoudian mod Rådet (T-439/10 og T-440/10, EU:T:2012:142), med det formål at skade sagsøgeren eller lægge pres på Den Islamiske Republik Iran med henblik på, at den skulle opgive sit nukleare program, skal argumentet om, at Rådet har gjort sig skyld i magtfordrejning og derved har gjort tilsidesættelsen af den i den foreliggende sag omhandlede retsregel mere alvorlig, forkastes som ugrundet.

79 Hvad angår det andet tilfælde af retsstridighed, som er blevet gjort gældende, nemlig tilsidesættelse af chartrets artikel 16 og 17, bemærkes, at sagsøgeren har begrænset sig til at henvise til de betingelser, der skal være opfyldt, for at der foreligger et indgreb i udøvelsen af de rettigheder og frihedsrettigheder, som anerkendes i chartret, og gøre gældende, at de omtvistede foranstaltninger, som denne blev pålagt, havde til formål og virkning, at dennes ejendomsret og frihed til at udøve erhvervsvirksomhed, som anerkendes i chartrets artikel 16 og 17, er blevet underlagt betydelige begrænsninger.

80 Selv om ejendomsretten i henhold til fast retspraksis er sikret ved chartrets artikel 17, nyder den imidlertid ikke en absolut beskyttelse i EU-retten, men skal ses i sammenhæng med sin funktion i samfundet. Ejendomsretten kan derfor underlægges begrænsninger, forudsat at sådanne begrænsninger er nødvendige for at tilgodese almene hensyn, som Unionen forfølger, og forudsat at begrænsningerne ikke, når henses til deres formål, indebærer et uforholdsmæssigt og uantageligt indgreb i selve den beskyttede rettigheds kerne (jf. dom af 13.9.2013, Makhlouf mod Rådet, T-383/11, EU:T:2013:431, præmis 97 og den deri nævnte retspraksis). Denne retspraksis kan anvendes analogt på friheden til at oprette og drive egen virksomhed, som er sikret ved chartrets artikel 16.

81 I det foreliggende tilfælde bemærkes for det første, at målet med vedtagelsen af de omtvistede retsakter over for sagsøgeren, for så vidt som de foreskrev indefrysning af dennes midler, finansielle aktiver og andre økonomiske ressourcer, var at forebygge nuklear spredning og dermed lægge pres på Den Islamiske Republik Iran med henblik på, at den ophører med de pågældende aktiviteter. Dette mål indgik som et led i den mere generelle indsats med henblik på at bevare fred og international sikkerhed og var derfor legitimt og formålstjenligt (jf. i denne retning og analogt dom af 13.9.2013, Makhlouf mod Rådet, T-383/11, EU:T:2013:431, præmis 100 og 101 og den deri nævnte retspraksis).

82 For det andet var de omtvistede foranstaltninger også nødvendige, eftersom alternative og mindre indgribende foranstaltninger, såsom et system med forudgående tilladelse eller en efterfølgende dokumentationspligt i forhold til anvendelsen af de overførte midler, ikke lige så effektivt tillod at nå det forfulgte mål, nemlig at forhindre nuklear spredning og dermed lægge pres på Den Islamiske Republik Iran med henblik på, at den ophører med de pågældende aktiviteter, navnlig henset til muligheden for at omgå de pålagte restriktioner (jf. analogt dom af 13.9.2013, Makhlouf mod Rådet, T-383/11, EU:T:2013:431, præmis 101 og den deri nævnte retspraksis).

83 Følgelig har sagsøgeren ikke godtgjort, at de omtvistede retsakter tilsidesatte dennes rettigheder i henhold til chartrets artikel 16 og 17.

84 Henset til samtlige ovenstående betragtninger må det konkluderes, at kun det første anførte tilfælde af retsstridighed vedrørende Rådets vedtagelse af de omtvistede retsakter og opretholdelse af sagsøgerens navn på de omtvistede lister, selv om det ikke rådede over nogen beviser til støtte herfor, udgør et retsstridigt forhold, der kan medføre, at Unionen ifalder erstatningsansvar som omhandlet i den retspraksis, der er henvist til i præmis 64 ovenfor.

2. Den hævdede skade og spørgsmålet, om der er årsagsforbindelse mellem den retsstridige adfærd, der lægges Rådet til last, og denne skade

85 Sagsøgeren mener at have godtgjort, at den økonomiske og ikke-økonomiske skade, som denne har lidt på grund af de omtvistede retsakter, er faktisk og reel, og at der er der er årsagsforbindelse mellem den retsstridige adfærd, der lægges Rådet til last, og denne skade. I lyset af sagens særlige omstændigheder finder sagsøgeren, at dom af 30. maj 2017, Safa Nicu Sepahan mod Rådet (C-45/15 P, EU:C:2017:402), ikke rejser tvivl om erstatningskravets berettigelse.

86 I replikken har sagsøgeren hævdet, at Rådet i strid med artikel 340 TEUF har forsøgt at opstille betingelser, der i praksis gør det umuligt eller uforholdsmæssigt vanskeligt for borgerne at gøre retten til erstatning gældende.

87 Som svar på Rådets argument om, at der ikke foreligger årsagsforbindelse, henset til de restriktive foranstaltninger, der i 2011 blev truffet over for sagsøgeren i De Forenede Stater (herefter »de amerikanske foranstaltninger«), har sagsøgeren anført, at de amerikanske foranstaltninger blev truffet halvandet år efter de omtvistede retsakter, og at de henviser til de sidstnævnte retsakter som »bevis«. Eftersom de nævnte foranstaltninger følger af de omtvistede retsakter, kan de ikke have forvoldt sagsøgeren en selvstændig skade, og den eventuelt forvoldte skade er således en direkte følge af Rådets retsstridige adfærd, som det påhviler Rådet at erstatte. På den anden side har sagsøgeren henvist til, at forbindelserne mellem Den Islamiske Republik Iran og De Forenede Stater har været afbrudt siden 1980, og at De Forenede Stater siden 1995 har forbudt alle aktiviteter og transaktioner med iranske selskaber. Da sagsøgeren ikke har nogen forbindelse med selskaber i De Forenede Stater eller besidder aktiver dér, har de amerikanske foranstaltninger derfor ikke forvoldt denne nogen skade.

88 Rådet har, støttet af Kommissionen, anfægtet sagsøgerens argumenter. Rådet er af den opfattelse, at Domstolens konklusioner i dom af 30. maj 2017, Safa Nicu Sepahan mod Rådet (C-45/15 P, EU:C:2017:402), vedrørende betingelserne for erstatning for økonomisk og ikke-økonomisk skade er

relevante og taler til fordel for dets argumenter i den foreliggende sag. Med hensyn til såvel den økonomiske som den ikke-økonomiske skade, som sagsøgeren angiveligt har lidt i Iran, har Rådet endvidere anført, at det i den periode, hvor de omtvistede foranstaltninger fandt anvendelse, også var underlagt de amerikanske foranstaltninger, som kan have haft en lige så stor eller endnu større skadevirkning, og som stadig er i kraft. I duplikken har Rådet anført, at de amerikanske foranstaltninger har haft reel indvirkning på sagsøgerens økonomiske virksomhed.

89 Det skal undersøges, om sagsøgeren har ført bevis for den hævdede skade og for årsagsforbindelsen mellem den kritiserede ulovlige adfærd og denne skade.

90 Hvad angår betingelsen om, at der er indtrådt et tab, kan Unionen ifølge retspraksis kun ifalde ansvar uden for kontraktforhold, såfremt sagsøgeren har lidt et faktisk og reelt tab (jf. i denne retning dom af 27.1.1982, De Franceschi mod Rådet og Kommissionen, 51/81, EU:C:1982:20, præmis 9, og af 16.1.1996, Candiotte mod Rådet, T-108/94, EU:T:1996:5, præmis 54). Det tilkommer sagsøgeren at bevise, at denne betingelse er opfyldt (jf. dom af 9.11.2006, Agraz m.fl. mod Kommissionen, C-243/05 P, EU:C:2006:708, præmis 27 og den deri nævne retspraksis), og nærmere bestemt at fremlægge afgørende beviser for det påberåbte tabs eksistens og omfang (dom af 16.9.1997, Blackspur DIY m.fl. mod Rådet og Kommissionen, C-362/95 P, EU:C:1997:401, præmis 31 og den deri nævnte retspraksis).

91 Nærmere bestemt skal ethvert krav om erstatning for en skade, hvad enten der er tale om en ikke-økonomisk eller en økonomisk skade, og uanset om der er tale om en symbolsk eller en egentlig erstatning, præcisere karakteren af den påståede skade i relation til den kritiserede adfærd og i det mindste tilnærmelsesvis angive skadens samlede omfang (jf. dom af 26.2.2015, Sabbagh mod Rådet, T-652/11, ikke trykt i Sml., EU:T:2015:112, præmis 65 og den deri nævnte retspraksis).

92 For så vidt angår betingelsen om, at der skal være en årsagsforbindelse mellem adfærden og det hævdede tab, skal nævnte tab fremgå tilstrækkeligt klart af den hævdede adfærd, idet sidstnævnte skal være den afgørende årsag til tabet, mens der ikke er nogen forpligtelse til at erstatte ethvert, eventuelt fjernt, tab i forbindelse med en ulovlig situation (jf. dom af 10.5.2006, Galileo International Technology m.fl. mod Kommissionen, T-279/03, EU:T:2006:121, præmis 130 og den deri nævnte retspraksis. Jf. ligeledes i denne retning dom af 4.10.1979, Dumortier m.fl. mod Rådet, 64/76, 113/76, 167/78, 239/78, 27/79, 28/79 og 45/79, EU:C:1979:223, præmis 21). Det tilkommer sagsøgeren at føre bevis for årsagsforbindelsen mellem adfærden og det hævdede tab (jf. dom af 30.9.1998, Coldiretti m.fl. mod Rådet og Kommissionen, T-149/96, EU:T:1998:228, præmis 101 og den deri nævnte retspraksis).

93 Det er i lyset af den ovennævnte retspraksis, at det skal undersøges, om sagsøgeren i det foreliggende tilfælde har godtgjort den faktiske og reelle karakter af den økonomiske og ikke-økonomiske skade, som denne har lidt efter vedtagelsen af de omtvistede lister og opretholdelsen af opførelsen af sagsøgerens navn på de omtvistede lister, og at der er årsagsforbindelse mellem den nævnte vedtagelse og denne skade.

a) Den hævdede økonomiske skade og spørgsmålet om årsagsforbindelse

94 Sagsøgeren hævder på grundlag af en rapport dateret den 21. juli 2015 udarbejdet af et revisionsfirma, der er optaget i revisorsammenslutningen i regionen Paris Île-de-France (Frankrig), der er vedlagt som bilag A.2 til stævningen (herefter »revisionsrapporten«), at selskabet som følge af vedtagelsen af de omtvistede retsakter har lidt to typer af økonomisk skade i Iran og to typer af økonomisk skade i Europa. Til dækning af denne samlede økonomiske skade har sagsøgeren nedlagt påstand om, at Rådet tilpligtes at betale denne en erstatning på et samlet beløb af 11 009 560 EUR.

95 Som svar på et spørgsmål stillet inden for rammerne af den tredje foranstaltning med henblik på sagens tilrettelæggelse vedrørende uoverensstemmelsen mellem det samlede beløb for den økonomiske skade, som er anført i stævningens dispositive del, nemlig 11 009 560 EUR, og summen af beløbene vedrørende de enkelte hævdede økonomiske tab, således som de fremgår af stævningens begrundelse, har sagsøgeren anført, at denne uoverensstemmelse skyldes en indlysende materiel fejl fra sagsøgerens side, som Retten bør tage hensyn til. Mens sagsøgeren under stævningens punkt E.1.1.2, E.1.1.3 og E.1.1.4 havde nævnt beløbet for hvert enkelt finansielt og operationelt tab, der var lidt i Iran, havde selskabet nemlig glemt at gøre det samme for så vidt angår det under punkt E.1.1.1 omhandlede finansielle og operationelle tab, der var lidt i Iran. Sagsøgeren har imidlertid præciseret, at det sidstnævnte økonomiske tab vedrørende »[n]edgangen i det regnskabsmæssige nettoresultat«, som sagsøgeren har opgjort til 2 932 367 EUR, indgår i det samlede beløb for den økonomiske skade, som sagsøgeren har bekræftet udgør et beløb på »11 009 560 EUR[,] således som det er angivet [i] såvel stævningens dispositive del som i stævningens bilag A.2, s. 35«.

96 Det bemærkes, at sagsøgeren med henblik på at godtgøre, at der foreligger en skade, og at der foreligger årsagsforbindelse, i væsentlig grad støtter sig på revisionsrapporten. Dette fremgår klart, når man sammenholder stævningens punkt 60-101, der findes i afsnit E med overskriften »Den økonomiske skade og årsagsforbindelsen«, med s. 8-27 i nævnte rapport. Disse punkter i stævningen gengiver ordret hele passager af de nævnte sider i revisionsrapporten. Sagsøgeren har højst nu og da bestræbt sig på at lave et resumé af visse dele af den nævnte rapport, og har herved begrænset sig til at udelade passager heraf.

97 Under denne omstændighed og for så vidt som en stor del af sagsøgerens krav vedrørende den økonomiske skade, som selskabet påberåber sig, bygger på vurderinger, der er indeholdt i revisionsrapporten, skal der foretages en bedømmelse af bevisværdien af revisionsrapporten, inden den økonomiske skade, som sagsøgeren angiveligt har lidt i Iran og i Europa, undersøges.

1) Undersøgelse af revisionsrapportens bevisværdi

98 Da der ikke findes EU-bestemmelser om bevisbegrebet, har Unionens retsinstanser fastslået et princip om fri bevisførelse og om frie bevismidler, der skal forstås som muligheden for at benytte sig af alle former for bevismidler for at bevise en given omstændighed, såsom vidneforklaringer, skriftlige bevismidler, tilståelser osv. (jf. i denne retning dom af 23.3.2000, Met-Trans og Sagpol, C-310/98 og C-406/98, EU:C:2000:154, præmis 29, og af 8.7.2004, Dalmine mod Kommissionen, T-50/00, EU:T:2004:220, præmis 72, samt generaladvokat Mengozzis forslag til afgørelse Archer Daniels Midland mod Kommissionen, C-511/06 P, EU:C:2008:604, punkt 113 og 114). Tilsvarende har Unionens retsinstanser fastslået et princip om fri bevisbedømmelse, hvorefter fastlæggelsen af et bevismiddels troværdighed eller anderledes udtrykt beviskraft er overladt til retsinstansens bedømmelse (dom af 8.7.2004, Dalmine mod Kommissionen, T-50/00, EU:T:2004:220, præmis 72, og generaladvokat Mengozzis forslag til afgørelse Archer Daniels Midland mod Kommissionen, C-511/06 P, EU:C:2008:604, punkt 111 og 112).

99 Med henblik på at fastslå et dokuments beviskraft skal der tages hensyn til en række faktorer, såsom dokumentets herkomst, omstændighederne ved dets udarbejdelse, dets adressat, dets indhold, og om de oplysninger, det indeholder, henset til disse faktorer forekommer fornuftige og pålidelige (dom af 15.3.2000, Cimenteries CBR m.fl. mod Kommissionen, T-25/95, T-26/95, T-30/95 – T-32/95, T-34/95 – T-39/95, T-42/95 – T-46/95, T-48/95, T-50/95 – T-65/95, T-68/95 – T-71/95, T-87/95, T-88/95, T-103/95 og T-104/95, EU:T:2000:77, præmis 1838, og af 7.11.2002, Vela og Tecnagrind mod Kommissionen, T-141/99, T-142/99, T-150/99 og T-151/99, EU:T:2002:270, præmis 223).

100 I denne sammenhæng har Unionens retsinstanser allerede fastslået, at en analyse, der fremlægges af en sagsøger, ikke kan anses for at være en neutral og uafhængig ekspertudtalelse, for så vidt som den er bestilt og finansieret af sagsøgeren selv og udarbejdet på grundlag af de oplysninger, som denne har

stillet til rådighed, uden at rigtigheden eller relevansen af disse oplysninger har været genstand for nogen uafhængig kontrol (jf. i denne retning dom af 3.3.2011, Siemens mod Kommissionen, T-110/07, EU:T:2011:68, præmis 137).

101 Unionens retsinstanser har endvidere allerede haft lejlighed til at udtale, at en sagkyndig erklæring kun kunne lægges til grund på grundlag af dens objektive indhold, og at en uunderbygget påstand i et sådant dokument ikke i sig var afgørende (jf. i denne retning dom af 16.9.2004, Valmont mod Kommissionen, T-274/01, EU:T:2004:266, præmis 71).

102 Det er i lyset af de principper, hvortil der er henvist i præmis 98-101 ovenfor, at der i det foreliggende tilfælde skal foretages en bedømmelse af bevisværdien af revisionsrapporten.

103 I denne henseende bemærkes, at revisionsrapporten er udarbejdet af et revisionsfirma, der er optaget i regionen Paris Île-de-Frances revisorsammenslutning. Det fremgår af den skrivelse, dateret den 21. juli 2015, som findes på s. 2 og 3 i den nævnte rapport, og som det nævnte selskab stilede til sagsøgeren, at målet med den opgave, som sagsøgeren overdrog dette selskab, i overensstemmelse med de betingelser, der blev fastsat på et møde den 18. juni 2015, var at opgøre den skade, som de omtvistede foranstaltninger havde forvoldt sagsøgeren og dennes majoritetsaktionær, Fereydoun Mahmoudian, i Iran og i Europa. Med hensyn til udførelsen af denne opgave er det særligt anført i denne skrivelse, at »[denne] rapport er udarbejdet på grundlag af dokumenter, som selskabet Fulmen har tilvejebragt, og oplysninger, der hidrører fra iranske institutioner«. Det fremgår af ordlyden af denne skrivelse, at revisionsrapporten blev udarbejdet på sagsøgerens anmodning med henblik på i forbindelse med den foreliggende tvist at attestere den reelle eksistens og omfanget af den hævdede økonomiske skade, og at den hovedsageligt er baseret på dokumenter tilvejebragt af sagsøgeren. Det skal fremhæves, at de nævnte dokumenter, som der undertiden henvises til i fodnoter, ikke er vedlagt som bilag til revisionsrapporten.

104 På grund af den sammenhæng, hvori revisionsrapporten er blevet udfærdiget, og i medfør af de principper, der er henvist til i præmis 98-101 ovenfor, må denne rapports bevisværdi relativeres. Den kan ikke anses for at være tilstrækkelig til at bevise sit eget indhold, navnlig for så vidt angår den hævdede skades reelle eksistens og dens omfang. Den kan højst tjene som prima facie-bevis, som vil skulle understøttes af andre og afgørende beviser.

105 For så vidt angår den omstændighed, som er anført i præmis 96 ovenfor, nemlig at sagsøgeren med henblik på at godtgøre, at der er forvoldt en skade, og at der foreligger årsagsforbindelse, i væsentlig grad eller udelukkende støtter sig på revisionsrapporten, er en sådan brug af denne type af dokument, henset til princippet om fri bevisførelse og om frie bevismidler, som der er henvist til i præmis 98 ovenfor, i sig selv tilladt.

106 Som fastslået i præmis 104 ovenfor kan revisionsrapporten imidlertid, uanset at den er forsynet med en revisors »segl«, henset til den sammenhæng, hvori den blev udarbejdet, og i overensstemmelse med den retspraksis, der er henvist til i præmis 98-101 ovenfor, i mangel af yderligere beviser ikke anses for tilstrækkelig til at godtgøre sit eget indhold, navnlig vedrørende den reelle eksistens og omfanget af den hævdede skade.

2) Den angiveligt lidte økonomiske skade i Iran og spørgsmålet om årsagsforbindelse

107 Sagsøgeren har gjort gældende, at denne efter at være blevet pålagt de omtvistede foranstaltninger led økonomisk skade i Iran, som sagsøgeren henfører til to kategorier, nemlig dels finansiel og operationel skade, dels i det væsentlige kommerciel eller strukturel skade.

108 Det skal indledningsvis fastslås, at sagsøgeren i stævningens punkt 78, 80 og 81 udtrykkeligt har anført, at det foreliggende erstatningskrav ikke omfatter tabsposter vedrørende henholdsvis kontraktmæssige bøder, som skal betales til sagsøgerens kunder på grund af forsinkelse med projekter, tab af sagsøgerens internationale dimension samt nøglepersoners og lederes afgang, samtidig med, at denne har henført disse tabsposter til de to kategorier af økonomisk skade, som er nævnt i punkt 107 ovenfor.

i) Finansiel og operationel skade

109 Sagsøgeren har gjort gældende, at de omtvistede foranstaltninger påvirkede gennemførelsen af igangværende projekter, idet det var umuligt for denne at købe visse former for udstyr fra Europa, det i visse tilfælde ikke var muligt at erstatte det pågældende udstyr, og sagsøgeren dermed ikke var i stand til at gennemføre de pågældende projekter, og gennemførelsen af projekterne i tilfælde, hvor det var lykkedes at erstatte det pågældende udstyr, blev forsinket i betydelig grad, og at disse ændringer havde forårsaget et tab af fortjenstmargen. Dette førte til tre typer af skade, nemlig en nedgang i det årlige regnskabsmæssige nettoresultat, umuligheden af at afslutte fire igangværende kontrakter i Iran mellem 2010 og 2014 og umuligheden af at opnå nye kontrakter i Iran i den omtvistede periode.

110 Rådet har, støttet af Kommissionen, anfægtet sagsøgerens argumenter vedrørende dennes krav om erstatning for de hævdede forskellige typer af finansiel og operationel skade, som denne angiveligt har lidt i Iran.

111 For så vidt angår den tabspost, der vedrører en nedgang i det regnskabsmæssige nettoresultat, har sagsøgeren for det første anført, at omsætningen, den bogførte nettofortjeneste og fortjenstmargenen faldt betydeligt fra 2011 og fremefter. Nedgangen i nettoresultatets andel af omsætningen (fra 2,14% i perioden 2007-2011 til -4,35% i perioden 2011-2014) var direkte forbundet med sagsøgerens opførelse på de omtvistede lister. Denne nedgang var resultatet af følgende fem omstændigheder: forhøjelsen af finans- og bankgebyrer, kontraktmæssige bøder, der skulle betales til kunder på grund af forsinket gennemførelse af projekter, stigningen i købsprisen for råmaterialer på grund af brugen af mellemmænd til sagsøgerens indkøb i udlandet, opsigelse af distributionsaftaler med høj fortjenstmargen, såsom distributionsaftalen med selskabet Omicron, og de ekstraomkostninger, som de omhandlede foranstaltninger medførte, såsom efterfølgende kontrol af foreslåede projekter og anlæg, søgen efter mulige nye leverandører og omplacering af personale med henblik på at håndtere de omtvistede foranstaltninger. I replikken har sagsøgeren fremlagt en sammenfattende tabel, der indeholder den metode, der er anvendt til beregning af skaden i forbindelse med nedgangen i dennes regnskabsmæssige nettoresultat.

112 Med hensyn til beviset for den reelle eksistens af skaden vedrørende en nedgang i sagsøgerens regnskabsmæssige nettoresultat må det for det første fastslås, at sagsøgeren, som påpeget af Rådet, i stævningen ikke har formuleret et beløbsmæssigt angivet krav om erstatning for denne skade som helhed.

113 Som det fremgår af præmis 95 ovenfor, har sagsøgeren som svar på et spørgsmål, som blev stillet inden for rammerne af den tredje foranstaltning med henblik på sagens tilrettelæggelse, forklaret, at der ikke var nogen beløbsmæssig angivelse af kravet om erstatning for skaden vedrørende en nedgang i dennes regnskabsmæssige nettoresultat på grund af en indlysende materiel fejl fra sagsøgerens side, som Retten bør tage hensyn til.

114 Det skal imidlertid for det første fastslås, at selv om den manglende opgørelse af den økonomiske skade, der er omhandlet i afsnit E.1.1.1 i stævningen, er en objektiv kendsgerning, fremtræder denne mangel imidlertid ikke, som hævdet af sagsøgeren, som udtryk for en indlysende materiel fejl.

115 Det bemærkes således for så vidt angår de fem faktorer, der ligger til grund for den i afsnit E.1.1.1 omhandlede skade, at redegørelsen for henholdsvis den anden faktor vedrørende »dagbøder betalt til kunder« og den tredje faktor vedrørende »øgede omkostninger til indkøb af råmaterialer« ikke indeholder nogen opgørelse. Under disse omstændigheder kan det lægges til grund, at den manglende opgørelse af det samlede beløb for den skade, der er omhandlet i punkt E.1.1.1, kan forklares med den manglende opgørelse af hver enkelt af de faktorer, som den er resultatet af. Den materielle fejl, der er begået af sagsøgeren, er derfor ikke så indlysende, at der kan tages hensyn til den af Retten.

116 For det andet skal der henvises til, at det fremgår af fast retspraksis, at der, selv om stævningens indhold på særlige punkter kan støttes og udbygges ved henvisninger til afsnit i dokumenter, der vedlægges som bilag til den, ikke ved en generel henvisning til andre dokumenter, herunder også dokumenter, der figurerer som bilag til stævningen, kan rådes bod på en undladelse af at anføre afgørende dele af den retlige argumentation, der skal være indeholdt i stævningen. Det tilkommer heller ikke Retten ved hjælp af bilagene at forsøge at klarlægge, hvilke anbringender og argumenter der kan antages at udgøre grundlaget for søgsmålet, idet bilagene alene skal fungere som bevismateriale og et middel til sagens oplysning (jf. dom af 14.12.2005, Honeywell mod Kommissionen, T-209/01, EU:T:2005:455, præmis 57 og den deri nævnte retspraksis).

117 I den foreliggende sag har sagsøgeren ganske vist i sit svar på det spørgsmål, som blev stillet inden for rammerne af den tredje foranstaltning med henblik på sagens tilrettelæggelse, der er gengivet i præmis 95 ovenfor, ikke på nogen måde gjort gældende, at den indlysende materielle fejl, denne påberåber sig, kan konstateres ved at læse revisionsrapporten.

118 Det bemærkes imidlertid, at punkt 62-74 i stævningen, som findes i afsnit E.1.1.1, næsten ordret kopierer de passager, som findes under overskriften »Afsnit 1: Nedgang i det regnskabsmæssige nettoresultat« i revisionsrapporten på denne rapports s. 9-13. Sammenholdes disse punkter i stævningen med de nævnte passager i revisionsrapporten, kan det imidlertid konstateres, at denne kopiering, som sagsøgeren har foretaget, ikke er udtømmende. Hverken den tabel 6, der er gengivet på s. 12 og 13 i den nævnte rapport, med overskriften »Virkningen af nedgangen i nettoresultatet for [omsætningen] [mellem 2011 og 2014]«, eller konklusionen på s. 13 i den samme rapport, hvori den omhandlede økonomiske skade opgøres til 2 932 367 EUR, er således blevet kopieret af sagsøgeren.

119 I lyset af den retspraksis, der henvises til i præmis 116 ovenfor, tilkommer det imidlertid ikke Retten at vurdere, om den omstændighed, at sagsøgeren hverken har kopieret den tabel eller den konklusion, som er nævnt i præmis 118 ovenfor, er resultatet af et bevidst valg fra sagsøgerens side som led i dennes frie udformning af sin argumentation og sine skriftlige indlæg, eller en ren forglemmelse, der udgør en indlysende materiel fejl, som Retten kan tage hensyn til.

120 I lyset af de ovenstående betragtninger må det konkluderes, at sagsøgeren ikke har ført bevis for den reelle eksistens af den hævdede skade, således at kravet om erstatning for den skade, der vedrører en »nedgang i sagsøgerens regnskabsmæssige nettoresultat«, skal forkastes som ugrundet, uden at der er behov for at undersøge spørgsmålet om årsagsforbindelse.

121 Hvad for det andet angår den skade, der vedrører opsigelse af fire igangværende kontrakter, nemlig projekterne Kamyaran & Shaked, Mahyar, 6 Trans Khouzestan og GIS Tehran, som sagsøgeren opgør til 771 577 EUR, er det tilstrækkeligt at fastslå, at sagsøgeren klart ikke har ført bevis for årsagsforbindelsen mellem den hævdede adfærd og skaden.

122 Sagsøgeren har således begrænset sig til at anføre dels, at sagsøgeren, eftersom dennes handelspartnere havde nægtet at levere udstyr, som denne skulle tilvejebringe, var tvunget til at standse gennemførelsen af fire projekter i Iran mellem 2010 og 2014, dels at vedtagelsen af de omtvistede retsakter udgjorde den eneafgørende faktor, der førte til opsigelsen af kontrakterne.

123 Til støtte for dette dobbelte anbringende har sagsøgeren blot henvist til stævningens bilag A.6, der indeholder en »[g]enpart af dokumenterne vedrørende projekterne Kamyaran, Trans, Mahyar, GIS Teheran«. I replikken har sagsøgeren som bilag C.5, C.6 og C.7 vedlagt tre dokumenter, som indeholder beregningen af fortjenstmargenen for tre af disse fire projekter og det tilhørende budget.

124 Det må fastslås, at hverken argumenterne i stævningen, som er begrænset til nogle få linjer, og i replikken, eller de dokumenter, der er vedlagt disse skriftlige indlæg som bilag, kan anses for at tilvejebringe det mindste bevis for årsagsforbindelsen mellem den hævdede adfærd og skaden.

125 Hverken stævningen eller replikken indeholder således nogen som helst oplysning, der kan godtgøre, at de omtvistede foranstaltninger, således som sagsøgeren hævder, var en afgørende årsag til afbrydelsen af de i stævningen nævnte fire projekter. For så vidt angår sagsøgerens handelspartneres hævdede nægtelse af at levere sagsøgeren det udstyr, denne havde brug for for at kunne gennemføre de nævnte projekter, har sagsøgeren absolut intet bevis fremlagt herfor.

126 Sagsøgeren har i replikken i det højeste anført, at den hævdede skade ikke kan være forårsaget af de amerikanske foranstaltninger, eftersom sagsøgeren dels hverken havde nogen forretningsforbindelser med amerikanske selskaber eller modtog nogen leverancer fra De Forenede Stater, dels at verdens største leverandører på området for det pågældende udstyr er tre europæiske virksomheder, nemlig Schneider, ABB og Siemens.

127 Sådanne anbringender kan imidlertid på ingen måde anses for at udgøre bevis for, at den hævdede adfærd er den afgørende årsag til den pågældende skade, nemlig opsigelsen af de fire igangværende kontrakter i Iran.

128 Det følger af de ovenstående betragtninger, at kravet om erstatning for skaden vedrørende opsigelsen af fire kontrakter skal forkastes som ugrundet, da sagsøgeren ikke har ført bevis for, at der foreligger årsagsforbindelse.

129 Hvad for det tredje angår den skade, der vedrører tabet af nye kontrakter i Iran, har sagsøgeren gjort gældende, at selskabet efter at have mistet sine forsyningskilder og medlemmer af sit personale ikke var i stand til at opnå nye kontrakter i dette land i den omtvistede periode. Det skal lægges til grund, at sagsøgeren med »den omtvistede periode« sigter til perioden mellem den første opførelse af sagsøgerens navn den 26. juli 2010 (jf. præmis 10 ovenfor) og sletningen af sagsøgerens navn fra de omtvistede lister den 19. december 2013 (jf. præmis 23 ovenfor) (herefter »den omtvistede periode«). Sagsøgeren har opgjort den derved lidte skade til 2 838 897 EUR. Atter må det indledningsvis fastslås, at sagsøgeren ikke har ført bevis for årsagsforbindelsen mellem den hævdede adfærd og skaden.

130 I denne henseende har sagsøgeren således begrænset sig til at anføre, at det, henset til statistikker over investeringer i elektricitetssektoren i Iran og udviklingen i sagsøgerens markedsandel inden for denne sektor, som faldt fra 10,69% i den periode på otte år, der gik forud for de omtvistede foranstaltninger, til 2,70% i den omtvistede periode, »er åbenbart, at sanktionerne medførte en betydelig formindskelse af sagsøgerens markedsandel«.

131 Imidlertid viser tallene i tabel 9 i revisionsrapporten for det første, at investeringer i elektricitetssektoren i Iran efter en stigning fra 786 000 000 EUR i 2007-2008 til 1 070 785 714 EUR i 2008-2009 fra og med regnskabsåret 2009-2010 faldt med ca. 16,6%, dernæst med ca. 10% i regnskabsåret 2010-2011, derefter med ca. 33,44% i regnskabsåret 2011-2012 og endelig med ca. 52,7% i regnskabsåret 2012-2013. Det kan således på grundlag af disse data konstateres, at investeringer i elektricitetssektoren i Iran allerede fra regnskabsåret 2009-2010, dvs. inden vedtagelsen af de omtvistede retsakter, var begyndt at falde betydeligt.

132 På den anden side fremgår det af tabel 10 i revisionsrapporten, at sagsøgeren ganske vist ikke indgik nye kontrakter i regnskabsårene 2012-2013 og 2013-2014. Det fremgår imidlertid af samme tabel, at sagsøgeren i løbet af regnskabsåret 2011-2012, dvs. mere end et år efter vedtagelsen af de omtvistede retsakter, var i stand til at indgå kontrakter for et beløb, der var mere end dobbelt så stort som beløbet for de kontrakter, denne havde indgået i 2010-2011.

133 Derfor kan der ikke på grundlag af dataene i tabel 9 og 10 i revisionsrapporten føres bevis for, at der foreligger årsagsforbindelse mellem den hævdede adfærd og den pågældende skade.

134 Desuden skal det ligeledes fremhæves, at eftersom de omtvistede foranstaltninger kun fandt anvendelse i Unionen, forbød de ikke som sådanne sagsøgeren at deltage i et udbud med henblik på at forsøge at opnå nye kontrakter i Iran. Sagsøgeren har imidlertid ikke fremlagt noget bevis for at have i det mindste afgivet bud med henblik på at opnå sådanne kontrakter, og at dennes bud var blevet forkastet, henset til særligt, som anført af sagsøgeren, dennes utilstrækkelige tekniske og faglige kapacitet. I sidste ende har sagsøgeren end ikke hævdet at have deltaget i noget udbud med henblik på at opnå en kontrakt i Iran, men har begrænset sig til at anføre, at selskabet ikke indgik nogen kontrakter mellem 2012 og 2014.

135 Endelig har sagsøgeren ikke præciseret, hvilke forsyningskilder med henblik på elektriske installationer og hvilke medlemmer af dennes personale med den faglige erfaring der kræves for at kunne gennemføre disse typer af kontrakter, denne havde mistet efter vedtagelsen af de omtvistede retsakter.

136 Henset til ovenstående betragtninger har sagsøgeren ikke ført bevis for, at vedtagelsen af de omtvistede foranstaltninger forklarer faldet i selskabets markedsandel inden for elektricitetssektoren i Iran. Såvel vanskelighederne inden for den nævnte sektor med hensyn til faldende investeringer som selve manglen på bevis for, at selskabet havde deltaget i udbudsprocedurer inden for den nævnte sektor, vil kunne forklare et sådant fald i markedsandel.

137 Da sagsøgeren ikke har ført bevis for årsagsforbindelsen, skal kravet om erstatning for skaden vedrørende tabet af nye kontrakter i Iran følgelig forkastes som ugrundet.

138 Henset til samtlige ovenstående betragtninger skal kravet om erstatning for finansiel og operationel skade forkastes som ugrundet.

ii) Kommerciel eller strukturel skade

139 Hvad i det væsentlige angår den kommercielle eller strukturelle skade, for hvilken sagsøgeren kræver erstatning, har denne for det første anført, at dennes opførelse på de omtvistede lister medførte en afbrydelse af forbindelserne med dennes banker og dennes privilegerede partnere. For det andet nødvendiggjorde sagsøgerens opførelse på de omtvistede lister en strukturel reduktion af koncernen gennem tvungen afhændelse af sagsøgerens kapitalandele, herunder tre majoritetsandele, i seks andre iranske selskaber med henblik på at undgå en »dominoeffekt« af sanktionerne.

140 Rådet har, støttet af Kommissionen, nedlagt påstand om frifindelse for kravet om erstatning for den kommercielle og strukturelle skade, som sagsøgeren angiveligt har lidt i Iran.

141 For det første anerkender sagsøgeren ganske vist med hensyn til afbrydelsen af dennes forretningsforbindelser med banken Tejarat og seks privilegerede partnere, dels selskabet Omicron, dels fem andre selskaber, som var foranlediget af de omtvistede retsakter, at opløsningen af disse forskellige partnerskaber havde en indvirkning på sagsøgerens virksomhed, som allerede indgår i beregningen af nedgangen i det regnskabsmæssige nettoresultat, der allerede er blevet gjort gældende under kategorien finansiel og operationel skade. For så vidt angår den skade, der her gøres gældende, påberåber sagsøgeren sig imidlertid tillige skade, som er indtrådt efter annullationen af sanktionerne,

og som i det væsentlige vedrører mulighederne for at genoprette disse privilegerede partnerskaber. Tabet af disse privilegerede partnerskaber forvoldte, uafhængigt af den mistede fortjeneste i den omtvistede periode, sagsøgeren en skade, som denne har opgjort til 1 026 974 EUR.

142 Som svar på et spørgsmål fra Retten, der første gang blev stillet som led i den tredje foranstaltning med henblik på sagens tilrettelæggelse og atter blev stillet i retsmødet, har sagsøgeren anført, at selskabet frafalder kravet om erstatning for den skade, som er knyttet til afbrydelsen af forbindelserne med banken Tejerat, hvilket blev tilført retsbogen. Undersøgelsen af skaden vedrørende afbrydelsen af forretningsforbindelser er derfor begrænset til de seks privilegerede partnerskaber, som sagsøgeren har påberåbt sig.

143 I denne henseende har sagsøgeren for det første for så vidt angår afbrydelsen af forbindelserne med selskabet Omicron, for hvilket sagsøgeren har oplyst at have været enedistributør siden 2003, og som efter vedtagelsen af de omtvistede retsakter gav et andet iransk selskab enerettighederne til distribution, opgjort den lidte skade til 526 974 EUR, et beløb, der svarer til en årlig fortjenstmargen over tre år på 22% af en gennemsnitlig årlig sædvanlig omsætning opgjort til 798 449 EUR.

144 Med hensyn til beviset for skaden må det fastslås, at sagsøgeren i det foreliggende tilfælde kræver kompensation for et fremtidigt tab af fortjeneste, som denne beregner for en periode på tre år.

145 Det skal imidlertid fastslås, at sagsøgeren ikke på nogen måde har ført bevis for den mistede fortjeneste som følge af afbrydelsen af det omhandlede kontraktforhold. Sagsøgeren nøjes i det højeste med at påberåbe sig anvendelsen af en nettofortjenstmargen på 22% på en gennemsnitlig årlig sædvanlig omsætning, som denne har opgjort til 798 449 EUR.

146 Dels fremgår det hverken af stævningen eller, end ikke, af revisionsrapporten eller de oplysninger, sagsøgeren har fremlagt, hvordan denne har beregnet tallet for »sædvanlig omsætning på gennemsnitligt årligt 798 449 EUR«, som sagsøgeren har påberåbt sig. Dette tal danner ikke desto mindre grundlag for sagsøgerens beregning af den hævdede skade. Dels har sagsøgeren heller ikke fremlagt nogen oplysninger, der kan godtgøre, at denne faktisk havde en nettofortjenstmargen på 22%, således som denne har gjort gældende. Sagsøgeren har højst anført, at en sådan margen, således som det fremgår af fodnoten til stævningens punkt 86, »er beregnet […] på grundlag af det betydeligste salg og under hensyn til omkostninger på 30%«, uden at det er muligt at identificere, hvilke dokumenter sagsøgeren støtter sig på som bevis for den omhandlede skades reelle eksistens.

147 På baggrund af de ovenstående betragtninger må det konkluderes, at sagsøgeren for så vidt angår afbrydelsen af forretningsforbindelserne med selskabet Omicron ikke har ført bevis for, at der foreligger en faktisk og reel skade.

148 Kravet om erstatning for skade vedrørende afbrydelsen af sagsøgerens forretningsforbindelser med selskabet Omicron skal derfor forkastes som ugrundet, uden at der er behov for at undersøge spørgsmålet om årsagsforbindelse.

149 For det andet har sagsøgeren, for så vidt angår privilegerede partnerskaber med fem andre selskaber, ansat omkostningerne til genoprettelse af sådanne forbindelser til 100 000 EUR i hvert enkelt tilfælde.

150 I denne henseende er det indledningsvis, for så vidt angår beviset for skaden, tilstrækkeligt at bemærke, at sagsøgeren ikke har fremlagt nogen oplysninger, der beviser eksistensen og karakteren af forbindelserne med de fem pågældende selskaber inden vedtagelsen af de omtvistede retsakter. Desuden må det fastslås, at sagsøgeren atter har påberåbt sig fremtidige og hypotetiske udgifter, som er opgjort til vilkårlige faste beløb. Følgelig er den hævdede skade vedrørende afbrydelse af forretningsforbindelserne med de fem i præmis 141 ovenfor nævnte selskaber hverken faktisk eller reel.

151 Det følger af det ovenstående, at kravet om erstatning for skaden som følge af afbrydelsen af forbindelserne mellem sagsøgeren og selskabet Omicron og dens fem andre privilegerede partnere skal forkastes som ugrundet.

152 For det andet har sagsøgeren gjort gældende, at denne måtte afhænde sine kapitalandele i flere iranske selskaber for at undgå en »dominoeffekt« af sanktionerne. Sagsøgeren har anført, at da selskabet ikke er i stand til at ansætte størrelsen af det økonomiske tab som følge af disse tvungne afhændelser og reduktionen af selskabets kapacitet, har det begrænset sig til at beregne de nødvendige omkostninger til at generhverve disse kapitalandele. I denne henseende har sagsøgeren anslået omkostningerne til due diligence og advokatomkostninger til 30 000 EUR for majoritetsandelene og 5 000 EUR for minoritetsandelene, dvs. et samlet beløb på 105 000 EUR. Som bilag til replikken er vedlagt et prisoverslag for tjenesteydelser vedrørende undersøgelse af disse selskaber med henblik på at gendanne en koncern af samme størrelsesorden.

153 Hvad angår bevis for skaden må det atter konstateres, at den herved hævdede skade er rent hypotetisk og fremtidig. Sagsøgeren har således intet fremlagt, der kan begrunde de to typer af beløb, der kræves til dækning af omkostninger til due diligence og advokatomkostninger, som ville skulle afholdes med henblik på generhvervelse af majoritets- og minoritetsandelene. Det skal i øvrigt bemærkes, at sagsøgeren selv i stævningens punkt 11 anerkender ikke at være i stand til at opgøre dels størrelsen af det finansielle tab som følge af de pågældende tvungne afhændelser, dels reduktionen af dennes kapacitet. En værdiansættelse af andelene i de selskaber, som sagsøgeren hævder at have været nødsaget til at afhænde, er imidlertid af afgørende betydning for ansættelsen af den angiveligt lidte skade. Selv hvis det antages, at sagsøgeren besluttede at afhænde sine kapitalandele i flere iranske virksomheder for at undgå en »dominoeffekt« af sanktioner, kan dette ikke i sig selv være tilstrækkeligt til at bevise, at der foreligger en skade. Desuden forklarer sagsøgeren på ingen måde, hvorfor selskabet ikke ville have været i stand til at foretage en sådan opgørelse af den skade, som dette påberåber sig.

154 For så vidt angår årsagsforbindelsen skal det bemærkes, at sagsøgeren ikke har fremlagt noget bevis for, at afhændelsen af dennes kapitalandele i flere iranske selskaber er resultatet af nogen foranstaltning med tilknytning til vedtagelsen af de omtvistede retsakter. Desuden har sagsøgeren ikke redegjort for, hvilke kompetencer og teknologier der kendetegnede de virksomheder, hvori denne ejede kapitalandele, som kunne have medført en risiko for, at sanktionerne havde en »dominoeffekt«. Det fremgår højst af teksten under tabel 16, der er gengivet på s. 22 i revisionsrapporten, og som sagsøgeren har henvist til i stævningens punkt 91, at de afhændede kapitalandele oprindeligt blev erhvervet for enten at udvide sagsøgerens udbud til at omfatte produkter og tjenesteydelser, der supplerer selskabets eget udbud, eller at øve indflydelse i virksomheder, der kunne skabe markedsfordele. Selv om denne beskrivelse i generelle vendinger af sagsøgerens investeringsvalg afspejler relativt almindelige valg med hensyn til økonomisk strategi, giver de imidlertid ikke mulighed for at forstå, af hvilke grunde sagsøgeren hævder at have været nødsaget til at afhænde sine kapitalandele i de pågældende iranske virksomheder.

155 På baggrund af de ovenstående betragtninger bør kravet om erstatning for skade som følge af den tvungne afhændelse af sagsøgerens kapitalandele i flere iranske selskaber for at undgå en »dominoeffekt« af sanktionerne i mangel af bevis for skaden og årsagsforbindelsen forkastes som ugrundet.

156 Det følger af de foregående vurderinger samlet set, at kravet om erstatning for den angiveligt lidte økonomiske skade i Iran skal forkastes som ugrundet.

3) Den angiveligt lidte økonomiske skade i Europa og spørgsmålet om årsagsforbindelse

157 Hvad angår den angiveligt lidte økonomiske skade i Europa har sagsøgeren gjort gældende, at denne efter at være blevet pålagt de omtvistede foranstaltninger led skade først vedrørende dennes direkte besiddelse af kapitalandele i det franske selskab Codefa Connectique S.A.S. (herefter »Codefa«), dernæst tabet af aktiver, som denne havde overladt til et østrigsk selskab ved navn SED, og endelig indefrysningen af en række forsknings- og udviklingsprojekter, som sagsøgeren siden 2007 havde iværksat i samarbejde med flere europæiske selskaber.

158 Rådet har anfægtet sagsøgerens argumentation vedrørende den økonomiske skade, der angiveligt er lidt i Europa.

159 Hvad i første række angår kravet om erstatning for den skade, som sagsøgeren angiveligt led følge af afhændelsen af dennes kapitalandel i dennes datterselskab i Frankrig, Codefa, har sagsøgeren opgjort det til 244 109 EUR vedrørende afhændelsen som sådan, hvortil kommer 30 000 EUR i transaktionsomkostninger. I replikken har sagsøgeren præciseret, at denne afhændelse kunne gøre det muligt for andre aktionærer at begrænse deres tab vedrørende Codefa. I denne henseende har sagsøgeren vedlagt en faktura for omkostninger, der angiveligt vedrører due diligence-proceduren forud for afhændelsen.

160 Hvad for det første angår beviset for skaden har sagsøgeren ganske vist redegjort for økonomiske vanskeligheder for Codefa, der angiveligt var forårsaget af de omtvistede retsakter, og som begrundede sagsøgerens beslutning om at afhænde sine kapitalandele i dette selskab. Som følge af denne afhændelse led sagsøgeren et tab, som denne kræver erstattet. Det skal imidlertid dels fastslås, at selv om sagsøgeren hævder at have investeret 232 490 EUR i erhvervelsen af aktier i dette selskab, fremgår det af stævningen, at denne siden 2010 skyldte sælgeren et udestående beløb på 155 000 EUR for denne erhvervelse. Dels må det for så vidt angår den faktura for omkostninger, som sagsøgeren har fremlagt som bilag til replikken som dokumentation for det beløb på 30 000 EUR i transaktionsomkostninger, som denne kræver erstattet, fastslås, at dette, udaterede, dokument, således som sagsøgeren selv anerkendte i retsmødet, og som tilført retsbogen, vedrører revisionsudgifter, der var blevet afholdt med henblik på en vurdering af »hensigtsmæssigheden af investering i selskabet Codefa Connectique«, en investering, som blev gennemført ved sagsøgerens erhvervelse af det nævnte selskab i 2009, dvs. et år før vedtagelsen af de omtvistede foranstaltninger. De transaktionsomkostninger, som sagsøgeren påberåber sig, vedrører således på ingen måde afhændelsen af dennes kapitalandele i Codefa i november 2010, for hvilken denne kræver erstatning, men erhvervelsen af disse i 2009. Uden at det er nødvendigt at træffe afgørelse om, hvorvidt ovennævnte bilag kan antages til realitetsbehandling, idet det først er blevet fremlagt i forbindelse med replikken, skal det derfor forkastes som værende uden relevans for så vidt angår den her omhandlede skade. Det følger af de ovenstående betragtninger, at sagsøgeren ikke har ført bevis for den hævdede skade.

161 For det andet og under alle omstændigheder har sagsøgeren heller ikke ført bevis for, at der foreligger årsagsforbindelse. Det skal således fastslås, at sagsøgeren i stævningen i det højeste, i dens punkt 94 og 97, hvori der identificeres forskellige faktiske omstændigheder, der skal danne grundlag for at fastslå, at de vanskeligheder, som Codefa kom ud for, var en følge af vedtagelsen af de omtvistede retsakter, har henvist til s. 24 og 25 i revisionsrapporten og bilag A.19 til stævningen. Med henblik herpå henvises der i fodnoterne på denne rapports s. 24 og 25 til en række beviser. Disse beviser er imidlertid ikke vedlagt den nævnte rapport. Desuden har sagsøgeren ikke præciseret, om denne har fremlagt dem i forbindelse med den foreliggende procedure. Følgelig har sagsøgeren ikke godtgjort, at der er årsagsforbindelse mellem den hævdede skade og den kritiserede adfærd.

162 For fuldstændighedens skyld bemærkes, at selv om bilag A.19, som det fremgår af overskriften i bilagsfortegnelsen til stævningen, består af »[g]enparter af dokumenter vedrørende selskabet CODEFA«, må det fastslås, at sagsøgeren ikke har henvist til nogen af disse dokumenter, som imidlertid omfatter i alt 114 sider i samlingen af bilag til stævningen.

163 For det første tilkommer det, således som der er erindret om i præmis 116 ovenfor, ikke Retten at forsøge at klarlægge, hvilke anbringender og argumenter der muligvis kan antages at udgøre grundlaget for søgsmålet. Dette er så meget desto mere tilfældet, når et bilag på det nærmeste udgør en sagsmappe, der består af en samling af flere dokumenter vedrørende et emne eller en person, og omfatter et stort antal sider. I et sådant tilfælde er sådanne bevisers bevismæssige og instrumentelle værdi, i mangel af en præcis henvisning fra den part, der fremlægger dem, til de elementer og passager i disse bilag, som denne ønsker at fremhæve med henblik på at bevise rigtigheden af sin argumentation, i lyset af den i præmis 116 ovenfor nævnte retspraksis væsentligt reduceret.

164 Dette er klart tilfældet i den foreliggende sag for så vidt angår bilag A.19 til stævningen, der, som angivet af sagsøgeren, består af »[g]enparter af dokumenter vedrørende selskabet CODEFA«, og som omfatter s. 390-503 i samlingen af bilag til stævningen, dvs. i alt 114 sider. I mangel af en præcis henvisning i stævningen til elementer, der indgår i disse 114 sider i bilag A.19, skal sagsøgeren anses for ikke at have godtgjort rigtigheden af sin argumentation i det foreliggende tilfælde.

165 Selv hvis Retten uden at lede efter eller identificere sådanne elementer i stævningens bilag A.19 begrænser sig til at analysere det første dokument i det nævnte bilag, som findes på s. 390 i samlingen af bilag til stævningen, og som består af et anbefalet brev med modtagelsesbevis fremsendt den 2. september 2010 til Codefa af banken Société générale, synes dets emne, angivet som »Varsel om lukning af konto med 60 dages opsigelse[.] Opsigelse af kreditaftale C.T. C. Kontonummer: […]«, og dets indhold ganske vist at vedrøre den afbrydelse af forbindelsen mellem den nævnte bank og det nævnte selskab, som sagsøgeren har påberåbt sig i stævningens punkt 95. Det må imidlertid fastslås, at det på ingen måde fremgår af dette brevs ordlyd, at lukningen af Codefas konto i banken Société générale og opsigelsen af Codefas kassekredit på 80 000 EUR hos denne bank var en følge af vedtagelsen af de omtvistede retsakter.

166 Det følger af de ovenstående betragtninger, at sagsøgeren ikke har ført bevis for skaden og for, at der foreligger årsagsforbindelse, således at kravet om erstatning for skaden vedrørende den hævdede tvungne afhændelse af sagsøgerens kapitalandel i sit datterselskab, Codefa, skal forkastes som ugrundet.

167 Hvad i anden række angår kravet om erstatning for den skade, som sagsøgeren har lidt som følge af, at det ikke var muligt at inddrive det forskud på 2 828 370,44 EUR, som selskabet havde ydet det østrigske selskab SED til køb af udstyr og varer fra forskellige europæiske lande, som var nødvendige for videreførelsen af sagsøgerens virksomhed, har denne opgjort kravet til det beløb, som forskuddet udgjorde, forhøjet med 262 266 EUR ved anvendelse af en diskonteringssats på 3% over tre år, dvs. i alt 3 090 636 EUR.

168 Hvad for det første angår beviset for skaden fremgår det af første underafsnit i stævningens afsnit E.2.2.1 med overskriften »Tab af tilgodehavender i Østrig« og af stævningens punkt 98, at sagsøgeren, der har begrænset sig til stort set fuldt ud at kopiere de relevante passager på s. 25 og 26 i revisionsrapporten, har anført, at det forskud, som denne på tidspunktet for sin opførelse på de omtvistede lister havde ydet selskabet SED, beløb sig til 2 828 370,44 EUR.

169 På s. 25 i revisionsrapporten henvises der, for så vidt angår det beløb, der er nævnt i præmis 168 ovenfor, i en fodnote til en »anerkendelse af SED-fordringerne og erklæringer om fordringerne fra Fulmen«. Disse dokumenter er imidlertid ikke vedlagt denne rapport, og sagsøgeren har ikke præciseret, om denne har fremlagt dem i den foreliggende sag.

170 Det kan ganske vist ikke udelukkes, at disse elementer kan findes i bilag A.4 til stævningen, som sagsøgeren generelt har henvist til i en fodnote til overskriften til stævningens punkt E.2.2.1.

171 Som anført i præmis 116 ovenfor, tilkommer det imidlertid ikke Retten at forsøge at klarlægge, hvilke anbringender og argumenter der muligvis kan antages at udgøre grundlaget for søgsmålet. Det forholder sig atter således, at bilag A.4 til stævningen med overskriften »Dokumenter vedrørende selskabet SED« i fortegnelsen over bilag, der er vedlagt stævningen, består af flere dokumenter, som omfatter s. 36-71 i samlingen af bilag til stævningen. I mangel af en præcis henvisning i stævningen til de elementer og passager i det nævnte bilag, som denne ønsker at fremhæve for at bevise rigtigheden af sin argumentation, skal sagsøgeren i lyset af navnlig den retspraksis, hvortil der er henvist i præmis 116 ovenfor, anses for ikke at have ført bevis for rigtigheden af sin argumentation i det foreliggende tilfælde.

172 I lyset af ovenstående betragtninger må det konkluderes, at sagsøgeren ikke har godtgjort den reelle eksistens af sin fordring mod selskabet SED og dermed ikke har ført bevis for skaden.

173 For det andet skal det, for så vidt angår beviset for årsagsforbindelse, under alle omstændigheder fastslås, at det i modsætning til, hvad sagsøgeren har anført, ikke fremgår af sagsakterne, at den udløsende begivenhed for den hævdede skade, dvs. umuligheden af at inddrive det forskud, der blev ydet til selskabet SED, var opførelsen af sagsøgerens navn på de omtvistede lister. Som sagsøgeren nemlig selv har anført i stævningen, i første underafsnit i stævningens afsnit E.2.2.1, »[gik] [s]elskabet SED […] før ophævelsen af sanktionerne mod sagsøgeren i betalingsstandsning, og det beløb, som sagsøgeren havde betalt i forskud, kunne ikke inddrives på grund af SED's insolvens«. Følgelig har sagsøgeren på ingen måde ført bevis for årsagsforbindelsen mellem den kritiserede adfærd, der klages over, og den hævdede skade.

174 I lyset af de ovenstående betragtninger har sagsøgeren ikke ført bevis for skaden og for, at der foreligger årsagsforbindelse, hvorfor kravet om erstatning for skaden vedrørende manglende mulighed for at inddrive det forskud, der var ydet til det østrigske selskab SED, skal forkastes som ugrundet.

175 Hvad i tredje række angår den hævdede skade vedrørende indefrysningen af sagsøgerens forsknings- og udviklingsaktiviteter, som denne havde iværksat siden 2007 i samarbejde med flere europæiske virksomheder, og som sagsøgeren i stævningen har opgjort til 2 179 125 EUR, bemærkes følgende. Inden for rammerne af den tredje foranstaltning med henblik på sagens tilrettelæggelse opfordrede Retten sagsøgeren til at redegøre for, hvorvidt denne på den ene side i replikkens punkt 117 tilkendegav at fastholde sine argumenter i stævningens punkt 60-101, taget i betragtning, at stævningens punkt 99 og 101 vedrørte skade vedrørende indefrysningen af dens forsknings- og udviklingsaktiviteter, mens sagsøgeren i replikkens punkt 116 udtrykkeligt angav at have »valgt ikke at indbefatte denne skade i den skade, som kræves erstattet«. Da den fandt, at sagsøgerens svar på dette spørgsmål var uklart, stillede Retten denne det samme spørgsmål i retsmødet. Sagsøgeren erkendte herved, at der havde indsneget sig en fejl i henvisningen til punkter i replikken i replikkens punkt 117. Sagsøgeren anførte, at dette punkt skulle læses således, at denne »derfor fasthold[t] sine argumenter i stævningens punkt 60[-]98« og ikke »i stævningens punkt 60[-]101«, hvilket blev tilført retsbogen. Det skal derfor lægges til grund, at sagsøgeren har frafaldet kravet om erstatning for skade vedrørende indefrysningen af dennes forsknings- og udviklingsaktiviteter.

176 Det følger af de foregående vurderinger samlet set, at kravet om erstatning for den angiveligt lidte økonomiske skade i Europa skal forkastes som ugrundet.

177 I lyset af konklusionerne i præmis 156 og 176 ovenfor skal kravet om erstatning for den angiveligt lidte økonomiske skade forkastes som ugrundet.

b) Den hævdede ikke-økonomiske skade og spørgsmålet om årsagsforbindelse

178 Sagsøgeren har gjort gældende, at vedtagelsen af de omtvistede retsakter og opretholdelsen af sagsøgerens navn på de omtvistede lister, for så vidt som de påvirkede sagsøgerens personlige rettigheder og navnlig dennes omdømme, forvoldte sagsøgeren en betydelig ikke-økonomisk skade, som denne efter ret og billighed har opgjort til 100 000 EUR.

179 I sit svar på det spørgsmål, som blev stillet inden for rammerne af den anden foranstaltning med henblik på sagens tilrettelæggelse vedrørende konsekvenserne af dom af 30. maj 2017, Safa Nicu Sepahan mod Rådet (C-45/15 P, EU:C:2017:402), for den foreliggende sag, har sagsøgeren anført, at fuld erstatning for den lidte ikke-økonomiske skade i den foreliggende sag, henset til de skærpende omstændigheder som følge af navnlig den af Rådet begåede magtfordrejning, kræver et beløb, der er større end det, der blev tilkendt i den ovennævnte dom.

180 Rådet har, støttet af Kommissionen, nedlagt påstand om frifindelse for kravet om erstatning for den hævdede ikke-økonomiske skade.

181 I denne henseende er Rådet for det første af den opfattelse, at sagsøgeren ikke har påberåbt sig andre skadelige virkninger for dennes økonomiske virksomhed end dem, der allerede er dækket af sagsøgerens krav om erstatning for økonomisk skade. Skadevirkningerne af de omtvistede foranstaltninger for sagsøgerens omdømme, idet denne blev stemplet som deltager i det nukleare spredningsprogram, blev i tilstrækkelig grad opvejet af annullationen af de omtvistede foranstaltninger og af den offentlige omtale af denne annullation, både ved offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende* og navnlig ved den franske TV-kanal TF1's udsendelse af en reportage i programmet »sept à huit«. Eftersom sagsøgeren har erkendt, at dennes økonomiske virksomhed blev genoptaget, så snart de omtvistede foranstaltninger blev ophævet, viser dette, at sagsøgerens omdømme ikke har lidt nogen skade, der har varet ved efter annullationen af de omtvistede retsakter, hvorfor denne annullation udgør en tilstrækkelig kompensation.

182 Endvidere har sagsøgeren for så vidt angår den ikke-økonomiske skade, der ligger uden for sfæren for sagsøgerens sædvanlige forretningsmæssige interesser, ikke fremsat noget argument eller fremlagt noget bevis, der kan godtgøre såvel den faktiske og reelle karakter af en sådan skade som den direkte årsagsforbindelse mellem den nævnte skade og de omtvistede retsakter.

183 Endelig har sagsøgeren for så vidt angår omfanget af den hævdede skade hverken præciseret, hvilke kriterier eller hvilke faktorer denne har lagt til grund ved beregningen af det beløb, der kræves i erstatning, eller hvad dette beløb skal erstatte. Der bør dog tages hensyn til, at sagsøgeren i den foreliggende sag i modsætning til sagsøgeren i den sag, der førte til dom af 30. maj 2017, Safa Nicu Sepahan mod Rådet (C-45/15 P, EU:C:2017:402), stadig er omfattet af de amerikanske foranstaltninger.

184 Det bemærkes i første række, at de omtvistede foranstaltninger har betydelige negative følger og en betydelig indvirkning på de berørte personers rettigheder og frihedsrettigheder (jf. i denne retning dom af 28.5.2013, Abdulrahim mod Rådet og Kommissionen, C-239/12 P, EU:C:2013:331, præmis 70). I denne forbindelse bemærkes, at når en enhed er omfattet af restriktive foranstaltninger på grund af den støtte, som denne angiveligt har ydet til nuklear spredning, associeres den offentligt med en adfærd, der betragtes som en alvorlig trussel for international fred og sikkerhed, med den konsekvens, at denne enheds omdømme påvirkes, og at den dermed forvoldes ikke-økonomisk skade (dom af 25.11.2014, Safa Nicu Sepahan mod Rådet, T-384/11, EU:T:2014:986, præmis 80).

185 Dels vedrører den krænkelse af den berørte enheds omdømme, som restriktive foranstaltninger som de omtvistede foranstaltninger giver anledning til, ikke den berørte enheds økonomiske og erhvervsmæssige formåen, men dennes vilje til at være indblandet i aktiviteter, som det internationale

samfund anser for forkastelige. Den berørte enhed påvirkes således uden for sfæren for sine sædvanlige forretningsmæssige interesser (jf. i denne retning dom af 25.11.2014, Safa Nicu Sepahan mod Rådet, T-384/11, EU:T:2014:986, præmis 82).

186 Dels er den nævnte krænkelse så meget desto mere alvorlig, som den ikke skyldes tilkendegivelsen af en personlig holdning, men en EU-institutions officielle stillingtagen, der er offentliggjort i *Den Europæiske Unions Tidende* og ledsaget af bindende retsvirkninger (dom af 25.11.2014, Safa Nicu Sepahan mod Rådet, T-384/11, EU:T:2014:986, præmis 83).

187 Henset til det ovenfor anførte må det antages, at vedtagelsen af de omtvistede retsakter og opretholdelsen af sagsøgerens navn på de omtvistede lister har påført denne ikke-økonomisk skade, der ikke bør forveksles med den økonomiske skade, som skyldes påvirkningen af sagsøgerens forretningsmæssige forbindelser. Følgelig skal sagsøgerens ret til erstatning for denne skade anerkendes (jf. i denne retning dom af 25.11.2014, Safa Nicu Sepahan mod Rådet, T-384/11, EU:T:2014:986, præmis 85).

188 Hvad angår den reelle eksistens af den angiveligt lidte ikke-økonomiske skade skal der henvises til, at det, for så vidt nærmere bestemt angår en sådan skade, selv om fremlæggelse eller angivelse af beviser ikke nødvendigvis betragtes som en betingelse for at anerkende en sådan skade, i det mindste påhviler den sagsøgende part at godtgøre, at den adfærd, der lægges den berørte institution til last, kan påføre denne en sådan skade (jf. dom af 16.10.2014, Evropaïki Dynamiki mod Kommissionen, T-297/12, ikke trykt i Sml., EU:T:2014:888, præmis 31 og den deri nævnte retspraksis. Jf. ligeledes i denne retning dom af 28.1.1999, BAI mod Kommissionen, T-230/95, EU:T:1999:11, præmis 39).

189 Hertil kommer, at selv om Domstolen i dom af 28. maj 2013, Abdulrahim mod Rådet og Kommissionen (C-239/12 P, EU:C:2013:331), fastslog, at annullationen af de ulovlige restriktive foranstaltninger kunne udgøre en form for genoprettelse af den ikke-økonomiske skade, følger det ikke heraf, at denne form for genoprettelse nødvendigvis i alle tilfælde er tilstrækkelig til at sikre fuld erstatning for denne ikke-økonomiske skade, idet enhver afgørelse i denne henseende skal træffes på grundlag af en bedømmelse af omstændighederne i den konkrete sag (dom af 30.5.2017, Safa Nicu Sepahan mod Rådet, C-45/15 P, EU:C:2017:402, præmis 49).

190 I den foreliggende sag kan annullationen af de omtvistede retsakter ved dom af 21. marts 2012, Fulmen og Mahmoudian mod Rådet (T-439/10 og T-440/10, EU:T:2012:142), hvorved det blev fastslået, at det var ubegrundet og dermed retsstridigt at sætte sagsøgeren i forbindelse med nuklear spredning, ganske vist udgøre en form for genoprettelse af den ikke-økonomiske skade, som sagsøgeren har lidt, og som denne kræver erstattet i den foreliggende sag. Under de i nærværende sag foreliggende omstændigheder kan denne annullation imidlertid ikke udgøre fuld erstatning for den nævnte skade.

191 Som det fremgår af den retspraksis, der er henvist til i præmis 184 ovenfor, har vedtagelsen af de omtvistede retsakter og dermed beskyldningen om, at sagsøgeren har været involveret i nuklear spredning, således haft den konsekvens, at sagsøgerens omdømme og dermed tredjemands adfærd over for denne er blevet påvirket (jf. i denne retning dom af 25.11.2014, Safa Nicu Sepahan mod Rådet, T-384/11, EU:T:2014:986, præmis 88).

192 Disse virkninger, der varede ved i næsten tre og et halvt år, og som ligger til grund for den af sagsøgeren lidte ikke-økonomiske skade, kan imidlertid ikke fuldt ud opvejes af en efterfølgende konstatering i det foreliggende tilfælde af, at de anfægtede retsakter er retsstridige, af følgende grunde.

193 For det første har vedtagelsen af restriktive foranstaltninger over for en enhed tendens til at tiltrække mere opmærksomhed og give anledning til flere reaktioner, særligt uden for Unionen, end en efterfølgende annullation (jf. i denne retning dom af 25.11.2014, Safa Nicu Sepahan mod Rådet, T-384/11, EU:T:2014:986, præmis 88).

194 For det andet er Rådets beskyldning mod sagsøgeren særdeles alvorlig, for så vidt som den forbinder denne med nuklear spredning, dvs. en aktivitet, der ifølge Rådet udgør en fare for international fred og sikkerhed (jf. i denne retning dom af 25.11.2014, Safa Nicu Sepahan mod Rådet, T-384/11, EU:T:2014:986, præmis 89).

195 For det tredje er Rådets beskyldning mod sagsøgeren, således som det fremgår af præmis 22 ovenfor, på ingen måde blevet underbygget af nogen relevante oplysninger eller beviser (jf. i denne retning dom af 25.11.2014, Safa Nicu Sepahan mod Rådet, T-384/11, EU:T:2014:986, præmis 90).

196 For det fjerde og under alle omstændigheder bemærkes, at skønt opførelsen af sagsøgerens navn, der blev offentliggjort i EU-Tidende, kunne være blevet trukket tilbage af Rådet på ethvert tidspunkt eller i det mindste ændret eller suppleret med henblik på at afhjælpe eventuelle retsstridige forhold, som den kunne være behæftet med, blev den opretholdt i næsten tre og et halvt år, uanset sagsøgerens protester med hensyn til navnlig manglen på beviser for den beskyldning, der var rettet mod denne. I denne henseende indeholder sagsakterne ingen oplysninger, der tyder på, at Rådet på noget tidspunkt eller i nogen anledning på eget initiativ eller som svar på sagsøgerens protester undersøgte, om der var grundlag for dets beskyldning, for at begrænse de heraf følgende skadevirkninger for sagsøgeren (jf. i denne retning dom af 25.11.2014, Safa Nicu Sepahan mod Rådet, T-384/11, EU:T:2014:986, præmis 91).

197 En sådan undersøgelse var under alle omstændigheder særligt begrundet i den foreliggende sag efter afsigelsen af dom af 21. marts 2012, Fulmen og Mahmoudian mod Rådet (T-439/10 og T-440/10, EU:T:2012:142), i lyset af grovheden af den retsstridighed, som blev fastslået i denne dom på grundlag af fast retspraksis. Selv om denne dom i hvert fald delvist kunne have udgjort en genoprettelse af den ikke-økonomiske skade, som sagsøgeren har lidt, kan den under ingen omstændigheder have haft en sådan virkning for så vidt angår perioden efter afsigelsen af denne dom, en periode på ca. et år og ni måneder, hvor sagsøgerens navn uden ændringer forblev opført på de omtvistede lister.

198 Uden på nogen måde at anfægte den pågældende institutions ret til at iværksætte appel af en afgørelse, hvorved en sags behandling ved Retten afsluttes, eller udsættelse af retsvirkningerne af en sådan afgørelse, jf. bestemmelserne i artikel 60, stk. 2, i statutten for Den Europæiske Unions Domstol, skal det fastslås, at det i et retsfællesskab, i lyset af grovheden af den retsstridige adfærd, som Retten har fastslået, påhviler den berørte institution, endog sideløbende med iværksættelsen af en appel, at efterprøve de af Retten kritiserede vurderinger. Et sådant krav har ikke til formål at pålægge den pågældende institution allerede at gennemføre Rettens dom, men, som det fremgår af præmis 91 i dom af 25. november 2014, Safa Nicu Sepahan mod Rådet (T-384/11, EU:T:2014:986), at den efterprøver, om de anfægtede retsakter, henset til Rettens konklusioner, ikke kan eller bør tilbagekaldes, erstattes eller ændres med henblik på at begrænse deres skadevirkninger.

199 Den ikke-økonomiske skade, der således er forårsaget gennem opretholdelsen af opførelsen af sagsøgerens navn på de omtvistede lister efter afsigelsen af dom af 21. marts 2012, Fulmen og Mahmoudian mod Rådet (T-439/10 og T-440/10, EU:T:2012:142), adskiller sig således, som sagsøgeren udtrykkeligt har påpeget i stævningen, fra den, der indtrådte, før denne dom blev afsagt. I den nævnte dom konkluderede Retten formelt, således som sagsøgeren havde gjort gældende, at opførelsen af dennes navn, henset til fast retspraksis, var retsstridig på grund af manglen på beviser til støtte for den beskyldning, som var rettet mod sagsøgeren.

200 I den foreliggende sag er det således navnlig i lyset af Rettens vurderinger og konklusioner i dom af 21. marts 2012, Fulmen og Mahmoudian mod Rådet (T-439/10 og T-440/10, EU:T:2012:142), at Rådet kunne have undersøgt, om det var begrundet at opretholde opførelsen af sagsøgerens navn på de omtvistede lister uden ændringer, dvs. uden beviser til støtte for den beskyldning, som var rettet mod sagsøgeren, uden at der var risiko for yderligere forøgelse af den skade, sagsøgeren allerede havde lidt på tidspunktet for afsigelsen af den nævnte dom.

201 Denne konklusion kan ikke ændres i lyset af dom af 28. november 2013, Rådet mod Fulmen og Mahmoudian (C-280/12 P, EU:C:2013:775). I denne dom behandlede og forkastede Domstolen således udelukkende den af Rådet iværksatte appel til prøvelse af dom om annullation af 21. marts 2012, Fulmen og Mahmoudian mod Rådet (T-439/10 og T-440/10, EU:T:2012:142), og dommen kunne dermed ikke tage stilling til spørgsmålet om erstatning af den ikke-økonomiske skade, som var forvoldt gennem opretholdelsen af sagsøgerens navn på de omtvistede lister efter afsigelsen af denne sidstnævnte dom.

202 I lyset af de ovenstående betragtninger og under alle omstændigheder betragtningerne i præmis 196-200 ovenfor må det konkluderes, at annullationen af opførelsen af sagsøgerens navn på de omhandlede lister ved dom af 21. marts 2012, Fulmen og Mahmoudian mod Rådet (T-439/10 og T-440/10, EU:T:2012:142), ikke udgjorde fuld erstatning for den ikke-økonomiske skade, som sagsøgeren har lidt.

203 I anden række skal det undersøges, om visse yderligere faktorer som hævdet af sagsøgeren kan have bidraget til at forøge den ikke-økonomiske skade, som denne har lidt, og derfor bør tages i betragtning ved opgørelsen af erstatningen for den skade, denne har lidt.

204 Hvad for det første angår den hævdede øgede varighed og forøgelse af den af sagsøgeren lidte ikke-økonomiske skade, fordi Rådet dels udtømte de retsmidler, det har til rådighed i henhold til EUF-traktaten, navnlig ved at appellere dom af 21. marts 2012, Fulmen og Mahmoudian mod Rådet (T-439/10 og T-440/10, EU:T:2012:142), dels først over for Domstolen fremsatte visse anbringender eller argumenter til støtte for denne appel og herunder, uden at have meddelt sagsøgeren dem, anførte fortrolige oplysninger, som de omtvistede retsakter var støttet på, kan dette argument ikke tiltrædes. På samme måde og af de samme grunde, som det blev fastslået i præmis 72-78 ovenfor, at sådanne omstændigheder ikke kan udgøre en skærpende faktor med hensyn til Rådets retsstridige adfærd, kan de principielt heller ikke danne grundlag for en ikke-økonomisk skade, der kan medføre, at Unionen ifalder ansvar uden for kontraktforhold.

205 Hvad endvidere angår den franske TV-kanal TF1's udsendelse af reportagen i programmet »sept à huit« danner dette programs indhold på ingen måde grundlag for at antage en forøget ikke-økonomisk skade, som sagsøgeren skulle have lidt, idet dette program, som er tilgængeligt på internettet, derimod medvirker til at genoprette sagsøgerens omdømme. Den sikrer således navnlig offentlig omtale af Unionens retsinstansers annullation af de omtvistede retsakter. I lyset af Rådets særligt alvorlige beskyldning mod sagsøgeren kan udsendelsen af dette program imidlertid ikke, som anført af Rådet, anses for at kunne opveje de negative virkninger for sagsøgerens omdømme af de omtvistede foranstaltninger.

206 Hvad endelig angår den hævdede ikke-økonomiske skade som følge af de amerikanske foranstaltninger, som Unionen skulle være ansvarlig for, fordi disse foranstaltninger blev vedtaget på grundlag af de omtvistede retsakter, kan en sådan argumentation ikke tiltrædes. Det må således fastslås, at de amerikanske foranstaltninger, således som de er fremlagt som bilag til replikken, på ingen måde henviser til de omtvistede retsakter eller i øvrigt til noget som helst tiltag, som Unionen har iværksat over for sagsøgeren. Hver af de restriktive foranstaltninger, der er vedtaget af Unionen på den ene side og af De Forenede Stater på den anden side, har derfor selvstændige virkninger. Hvis det antages, at de amerikanske foranstaltninger kunne have forvoldt sagsøgeren skade, kan Unionen i lyset af disse foranstaltningers autonomi i forhold til de omtvistede retsakter således ikke holdes ansvarlig for en eventuel ikke-økonomisk skade, som de måtte have forvoldt sagsøgeren. Henset til denne autonomi af de amerikanske foranstaltninger er det imidlertid med urette, at Rådet har gjort gældende, at der ved opgørelsen af den af sagsøgeren lidte ikke-økonomiske skade bør tages hensyn til, at sagsøgeren fortsat var omfattet af de amerikanske foranstaltninger efter annullationen af de omtvistede retsakter.

207 På ovenstående baggrund finder Retten, at tilkendelse af et beløb på 50 000 EUR efter ret og billighed udgør en passende erstatning for den af sagsøgeren lidte ikke-økonomiske skade.

208 Sammenfattende skal nærværende erstatningskrav tages til følge, og sagsøgeren skal som følge heraf tilkendes en erstatning på 50 000 EUR for den lidte ikke-økonomiske skade. Kravet om erstatning for økonomisk skade skal derimod ikke tages til følge.

IV. Sagsomkostninger

209 Det fremgår af artikel 134, stk. 2, i Rettens procesreglement, at hvis der er flere tabende parter, træffer Retten afgørelse om sagsomkostningernes fordeling.

210 I den foreliggende sag har Rådet tabt sagen for så vidt angår kravet om erstatning af den af sagsøgeren lidte ikke-økonomisk skade, mens sagsøgeren har tabt sagen for så vidt angår kravet om erstatning for økonomisk skade. Under disse omstændigheder bestemmes, at hver part bærer sine egne omkostninger.

211 I henhold til procesreglementets artikel 138, stk. 1, bærer de institutioner, der er indtrådt i en sag, deres egne omkostninger. Kommissionen bør derfor bære sine egne omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

RETTEN (Første Afdeling):

1) Rådet for Den Europæiske Union tilpligtes at betale en erstatning på 50 000 EUR til Fulmen for den lidte ikke-økonomiske skade.

2) I øvrigt frifindes Rådet.

3) Fulmen, Rådet og Europa-Kommissionen bærer hver deres egne omkostninger.

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 2. juli 2019.

Underskrifter

Indhold

I. Tvistens baggrund 2

II. Retsforhandlinger og parternes påstande 4

III. Retlige bemærkninger 6

A. Rettens kompetence 6

B. Realiteten 7

1. Den hævdede retsstridighed 8

2. Den hævdede skade og spørgsmålet, om der er årsagsforbindelse mellem den retsstridige adfærd, der lægges Rådet til last, og denne skade 12

a) Den hævdede økonomiske skade og spørgsmålet om årsagsforbindelse 13

1) Undersøgelse af revisionsrapportens bevisværdi 14

2) Den angiveligt lidte økonomiske skade i Iran og spørgsmålet om årsagsforbindelse .. 15

i) Finansiel og operationel skade 16

ii) Kommerciel eller strukturel skade 19

3) Den angiveligt lidte økonomiske skade i Europa og spørgsmålet om årsagsforbindelse 22

b) Den hævdede ikke-økonomiske skade og spørgsmålet om årsagsforbindelse 25

IV. Sagsomkostninger 29